

UNIVERZITA PARDUBICE
FAKULTA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2008

Kristýna HLADÍKOVÁ

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Poskytování informací na elektronických úředních deskách ve veřejné správě

Kristýna Hladíková

Bakalářská práce
2008

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav systémového inženýrství a informatiky
Akademický rok: 2007/2008

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Kristýna HLADÍKOVÁ**

Studijní program: **B6209 Systémové inženýrství a informatika**

Studijní obor: **Regionální a informační management**

Název tématu: **Poskytování informací na elektronických úředních deskách
ve veřejné správě**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Charakteristika veřejné správy a vybraných prvků územní samosprávy.
2. Pojem úřední deska.
3. Charakteristika přístupu k informacím podle platných právních předpisů.
4. Úřední desky vybraných subjektů veřejné správy a provedení srovnávací studie.
5. Hodnocení subjektů a dodržování správních předpisů.

Rozsah grafických prací:

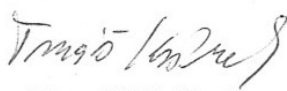
Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

- [1] HENDRYCH, Dušan. Správní právo. Obecná část. 6. vydání. Praha: C. H. Beck, 2006. 861 s. ISBN 80-7179-442-2.
- [2] VOPÁLKA, Vladimír. Nový správní řád, zákon č. 500/2004 Sb. Code Of Administrative Procedure. 1. vydání. Praha: ASPI, 2005. 556 s. ISBN 80-7357-109-9.
- [3] HRABÁK, Jan, NAHODIL, Tomáš. Nový správní řád a zákon související s odkazy a výkladovými poznámkami. 1. vydání. Praha: ASPI, 2005. 336 s. ISBN 80-7357-104-8.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Tomáš Kořínek

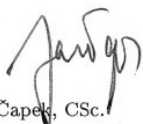
Ústav systémového inženýrství a informatiky

Datum zadání bakalářské práce:

1. října 2007

Termín odevzdání bakalářské práce:

19. května 2008

prof. Ing. Jan Čapek, CSc.
děkan

L.S.

doc. Ing. Pavel Petr, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 31. října 2007

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá úředními deskami a dálkovým přístupem k informacím na nich zobrazených. Začíná teoretickým vysvětlením problematiky základů veřejné ekonomie. V další části jsou postupně rozebrány problematiky přístupu k informacím, úřední deska v novém správním řádu a jejich právní úpravy.

Silné a slabé stránky v dodržování zákonů jednotlivých úřadů a institucí odhaluje jejich průzkum. Na základě poznatků vyplývajících z komplexního rozboru jsou doporučeny návrhy ke zlepšení přístupu k informacím na webových stránkách úřadů.

Klíčová slova

Úřední deska, přístup k informacím, městské úřady, krajské úřady

Abstract

This bachelor work deals with official boards and a linear access to information represented on them. It starts with a theoretic explanation of basic problematics of a public administration. The problematics of an access to information, an official board in a new administrative regulation and their legal forms are step by step examined in the next part.

Strong and weak points in law-abidingness of particular municipalities and institutions are disclosed by their exploration. There are recommended suggestions based on the observations inferential from a comprehensive research to an improvement of an access to information on municipality web pages.

Keywords

Official boards, information access, municipalities, regional authorities

Obsah

Úvod.....	8
1 Veřejná správa České republiky.....	9
1.1 Pojetí veřejné správy	10
1.2 Územní samospráva	11
1.2.1 Obce	12
1.2.2 Kraje	13
2 Právo na informace ve veřejné správě	14
2.1 Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím	15
2.1.1 Zveřejňování informací podle § 5	16
3 Úřední deska v novém správním řádu	18
3.1 § 26 Úřední deska, zákon č. 500/2004 Sb., správní řád	18
3.1.1 Povinná publikace	20
4 Vybrané stupně veřejné správy	22
4.1 Vybrané krajské úřady	23
4.1.1 Královéhradecký kraj	23
4.1.2 Pardubický kraj	23
4.2 Vybrané městské úřady	24
4.2.1 Dobruška	24
4.2.2 Týniště nad Orlicí.....	25
4.2.3 Kostelec nad Orlicí.....	25
4.2.4 Třebechovice pod Orebem	25
4.2.5 Úpice	26
5 Kritéria pro hodnocení	27
6 Porovnání přístupu k informacím u vybraných stupňů veřejné správy.....	31
6.1 Hodnocení jednotlivých krajských úřadů.....	31

6.1.1	Krajský úřad Pardubického kraje	31
6.1.2	Krajský úřad Královéhradeckého kraje	32
6.2	Porovnání krajských úřadů	33
6.3	Hodnocení jednotlivých městských úřadů	35
6.3.1	Městský úřad Dobruška.....	35
6.3.2	Městský úřad Úpice.....	36
6.3.3	Městský úřad Týniště nad Orlicí	36
6.3.4	Městský úřad Kostelec nad Orlicí	37
6.3.5	Městský úřad Třebechovice pod Orebem.....	37
6.4	Porovnání městských úřadů	38
7	Návrhy pro zlepšení dálkového přístupu k informacím	42
	Závěr	44
	Seznam použité literatury	45
	Seznam grafů	48
	Seznam tabulek.....	49
	Seznam obrázků.....	50
	Seznam zkratk.....	51
	Přílohy	52

Úvod

Tématem této bakalářské práce je poskytování informací na elektronických úředních deskách ve veřejné správě. Motivací k výběru tohoto tématu byla vlastní zkušenost a jistě i zkušenost mnoha dalších občanů, jež strávili spoustu dnes tak drahocenného času komunikací s orgány veřejné správy s cílem získat požadované informace. V dnešní době, plně dynamicky se rozvíjejících technologií, digitalizace, modernizaci aj. se samotná informace stává velmi důležitým faktorem nejen při rozhodování, ale i v každodenních situacích. Pro naše rozhodnutí potřebujeme stále větší množství informací, abychom si byli jisti, že naše rozhodnutí bylo správné a abychom mohli být za svá rozhodnutí plně zodpovědní.

Vzhledem k tomu, že spousta občanů má jen základní informace o fungování vybraných orgánů veřejné správy a mnohdy ani netuší, k jakým informacím mají právo na přístup, tak se tato práce pokusí tuto skutečnost změnit zaměřením se právě na tuto problematiku s cílem zlepšit informovanost občanů a zvýšit jejich zájem o komunikaci s orgány veřejné správy.

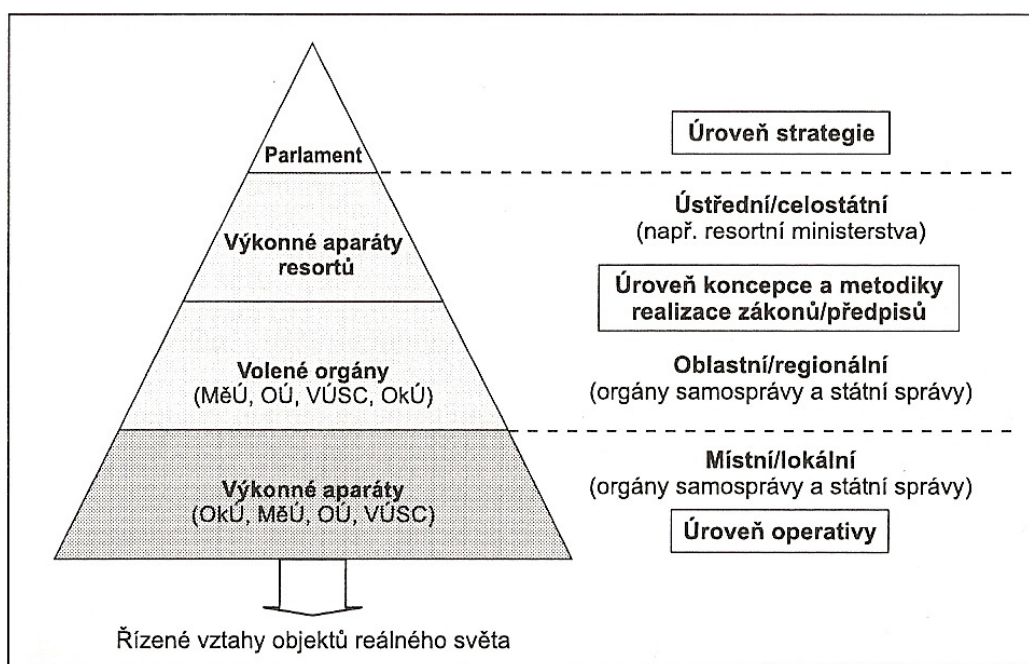
Cílem práce je stručně charakterizovat veřejnou správu, postupně přejít přes téma územní samosprávy, které se zaměřuje pouze na vybrané prvky územní samosprávy, jež jsou dále hodnoceny z pohledu dodržování zákonů týkajících se povinnosti zveřejňování informací a stanovených kritérií, která vycházejí z platné legislativy. Ke každému z kritérií je přiděleno bodové hodnocení a podmínky, za kterých může subjekt body získat. Práce je zaměřena především na hodnocení přístupu k informacím Krajských úřadů Královéhradeckého kraje a Pardubického kraje. Ostatními subjekty jsou města, jež byla všechna vybrána z Královéhradeckého kraje a která splňovala určité podmínky. Jsou zde popsány základní informace o vybraných subjektech.

Stěžejní částí práce bylo vytvoření podrobného hodnocení vybraných subjektů veřejné správy a zjištění, zda tyto organizace dodržují správní předpisy, jež jim ukládají povinnost poskytovat kvalitní a úplné informace svým občanům. Hodnocení je založeno na počtu získaných bodů a počtu splněných kritérií zvlášť pro internetové stránky a úřední desky jednotlivých organizací. Veškeré výsledky jsou pro přehlednost uvedeny v tabulkách a grafech. V závěru práce jsou rozebrány nedostatky, jež byly zjištěny v šetření a jsou zde nabídnuta praktická doporučení, která by mohla vést k nápravě a zamezení vzniků dalších chyb.

1 Veřejná správa České republiky

Veřejná správa zaujímá významné místo jako odvětví národního hospodářství. S veřejnou správou, resp. s jejími produkty (výstupy) se setkáváme v podstatě stále, aniž si to často uvědomujeme. Co je to tedy ta veřejná správa? Veřejná správa je předně částí společenské reality, je praktickou, účelovou záležitostí, reflektovanou veřejností asi stejně jako např. železnice, veterinární služby, mateřské školy či výtvarné umění. Na rozdíl od těchto příkladů cítíme podvědomě, že veřejná správa je především reálně existujícím systémem určitých institucí, jejich personálního složení, jejich materiálně-technického zabezpečení, jejich činností a výsledků těchto činností v podobě informací a peněžních toků, majících rozhodující vliv na způsob fungování státu.

Veřejná správa je reprezentována úřady a institucemi, jejichž pravomoc a funkce je odvozena z politických procesů, které zohledňují veřejné zájmy v sociální, politické, ekonomické a kulturní oblasti. Tříúrovňové dělení státní správy a samosprávy při řízení vztahů objektů reálného světa je na Obrázku 1. Státní a další orgány veřejné správy, případně nevládní organizace začleněné do veřejné ekonomiky zabezpečují produkci veřejných statků a služeb, přičemž zisková ani komerční motivace nehrají podstatnou roli [6].

Obrázek 1: Tříúrovňové dělení státní správy a samosprávy při řízení vztahů objektů reálného světa (zdroj: [12])

1.1 Pojetí veřejné správy

Principy veřejné správy vycházejí z ústavy. Podle ústavy jsou základními územními samosprávnými celky obce, vyššími územními samosprávnými celky kraje.

Veřejná správa zabezpečuje plnění veřejných úkolů. Veřejnou správu uskutečňuje stát (státní správa), subjekty územní samosprávy (obce, kraje), subjekty zájmové samosprávy (např. Česká advokátní komora) a další subjekty (zejména veřejné fondy, nadace).

Od roku 1990 je postupně zaváděn tzv. „spojený/smíšený model“ výkonu veřejné správy (státní správy a samosprávy), což znamená, že orgány samosprávy jsou ze zákona zmocněny vykonávat některé kompetence státu (státní správu) [27].

Jak již bylo zmíněno výše, v teorii i praxi se běžně užívá členění veřejné správy podle jejích vykonavatelů. Charakter subjektů správní činnosti ve veřejném zájmu je velmi rozličný, při výkonu lze vyzorovat dvě základní složky [5]:

- státní správa,
- samospráva.

Státní správa je správa vykonávaná státem a státními orgány. Samospráva je správa vykonávaná ostatními subjekty odlišnými od státu.

Jak již sám pojem vypovídá, je státní správa odvozena od podstaty, poslání a postavení státu, existuje na mocenském základě. Umožňuje prakticky realizovat státní moc v jejích různých formách, je jedním z druhů výkonné činnosti státu. Splývají v ní prvky řídicí (snaží se prostředky právního řádu o naplánovaný posun ve společenských vztazích) a ochranně-regulační (usiluje o udržení dosaženého stavu, případně o nápravu stavu nežádoucího). Státní správa je především činností podzákonnou, prováděcí a nařizovací. Subjektem státní správy je stát, orgány státní správy, jež vykonávají veškerou aktivitu jménem státu, dále pak veřejnoprávní korporace, jejich orgány a jiné subjekty, jimž byl výkon státní správy svěřen. Tyto subjekty jsou uspořádány do hierarchických struktur, ve kterých důsledně platí zásady nadřízenosti a podřízenosti [4].

Naopak samosprávu lze pojmovit jako jakýsi protipól státní správy. Je také správní činností, vykonávají ji však subjekty odlišné od státu, tedy subjekty korporativního charakteru se samostatným postavením, záměrně decentralizované povahy. Jsou nazývány veřejnoprávními korporacemi. Samosprávné subjekty mají samy jak rozhodovací, tak výkonnou pravomoc, řídí se nejen zákony, ale též vlastními normami, navenek vystupují autonomie rozhodování, která může být omezena pouze zákonem. V samosprávě neplatí vertikální hierarchie, orgány samosprávy nejsou podřízeny ani orgánům státu ani orgánům vyšší samosprávy [22].

Státní správa a samospráva fungují jako partneři a výkon veřejné správy zajišťují společně, nejsou však partnery rovnocennými. Samospráva je totiž vždy vykonávána na základě omezení oblastí činnosti státní správy a v poměru k ní je činností závislou – sama nedisponuje ochrannými prostředky k zajištění realizace všech úkolů v souladu se základními zásadami dobré správy, tedy prostředky státního donucení [5].

1.2 Územní samospráva

Jak již bylo řečeno, územní samospráva je jednou z částí veřejné správy, která je uskutečňována jinými veřejnoprávními subjekty než státem, veřejnoprávními korporacemi. Její činnost je založena na partnerském vztahu mezi státem a veřejnoprávními korporacemi a je odvozována právě od autonomního postavení veřejnoprávních korporací. Představuje decentralizované výkonné působení a ovlivňování společenského života prostředky nestátní povahy.

Její historické kořeny sahají do samosprávy středověkých evropských měst a středověkých cechovních korporací. Jako systém se ovšem zformovala – v souvislosti s celkovou demokratizací veřejné správy a celé společnosti – až v devatenáctém století a k dalšímu prohlubování její demokratické podstaty došlo v průběhu dvacátého věku. Klíčovým předpokladem jejího upevňování se stala pluralita společenských a politických zájmů a vztahů.

Pod pojmem „samospráva“ máme tudíž na mysli výkon vymezených úkolů správy státu samostatnými veřejnoprávními subjekty, které stát k tomu aprobuje. Zahrnuje takovou oblast veřejné správy, která je v souladu s příslušnými zákony svěřována subjektům, jejichž se bezprostředně týká. Jejím základem je obec jako komunita lidských jedinců. Jako takovou je možno samosprávou charakterizovat jako onu oblast veřejné správy, která je zaměřena na sama sebe, na řešení svých vlastních záležitostí [5].

Do Ústavy ČR [26] byla mj. zahrnuta jako hlava sedmá pasáž o územní samosprávě, která definuje, že obce jsou základními územními samosprávnými celky. Vyššími územními samosprávnými celky jsou kraje. Každá část území ČR musí příslušet do některé obce, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak.

Územní samosprávné celky jsou veřejnoprávními korporacemi, které mohou mít vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu. Stát může zasahovat do činnosti územních samosprávních celků, jen vyžaduje-li to ochrana zákona a jen způsobem stanoveným zákonem. Dále stanoví, že vyšší územní samosprávný celek může vzniknout (a zaniknout) jen ústavním zákonem [6, 18].

Od státní správy se samospráva odlišuje metodami a formami působení na spravované subjekty. Uplatňují se v ní prostředky, které nemají státně mocenskou povahu.

Na základě nastíněných skutečností lze poslání územní samosprávy charakterizovat jako realizaci vlastní samosprávné moci. Ta v sobě jednak zahrnuje prvotní pravomoc rozhodovat v samosprávných otázkách (tj. takových, do nichž je orgánům státní správy zapovězeno zasahovat), jednak samostatný výkon zákonů státu právě v podmínkách působnosti samosprávných orgánů. Svou samosprávnou výkonnou pravomoc uskutečňuje prostřednictvím vydávání vlastních právních aktů: vyhlášek a nařízení. K výkonu samosprávné činnosti obec a vyšší samosprávné jednotky zřizují vlastní samosprávné orgány. Ty vystupují nikoli jménem státu a z jeho vůle, nýbrž jménem a z vůle samosprávných společenství, jež respektují [5].

1.2.1 Obce

Každý má svoji vlastní představu o tom, co je to obec, všichni v nějaké žijeme, mnoho dalších jsme navštívili, ale při pokusu o stručnou definici vlastního pojmu zjistíme, že je velmi obtížná. Tradičně byly obce rozdělovány na vesnice, městečka (městysy) a města. Dnes zákon vytváří zvláštní skupinu obcí – města. S pojmem vesnice zákon nepracuje, i když v obecném vnímání jsou to obce, které nemají status města. Města jsou obce, které byly městy ke dni účinnosti zákona o obcích č. 128/2000 Sb. [9]. Podívejme se tedy na pojem „obce“ blíže z hlediska právní úpravy.

Podle zákona o obcích [29] obec:

1. je základním územním samosprávným společenstvím občanů, jehož územní celek je vymezen hranicemi obce,
2. je veřejnoprávní korporací, disponující vlastním majetkem a vystupující v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících,
3. pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů, přičemž při plnění svých úkolů chrání rovněž veřejný zájem vyjádřený v zákonech a jiných právních předpisech.

Podle čl. 99 Ústavy se Česká republika člení na obce, které jsou základními územními samosprávnými celky. Obce jsou právními osobami, jejichž vznik je upraven zákonem. Ke své samostatné existenci nepotřebují žádnou registraci nebo souhlas správního orgánu. Obec jako právní osoba může nabývat práv a povinností, způsobilost nabývat práva a povinnosti je možné omezit pouze zákonem [18].

1.2.2 Kraje

Vytvořením krajů roku 2000 byla ukončena dlouhá debata o postavení vyšší územní samosprávy u nás. Po celou dobu od roku 1990 probíhal spor, zda má být vybudována silná vyšší územní samospráva na zemském principu nebo slabší na krajském principu. Stejně jako u obcí je materiální síla vyšších územních celků odvozena od jejich velikosti a s tím i souvisících možnostech rozpočtových a majetkových.

Kraje jsou, jak již bylo výše řečeno, vyššími územně samosprávnými celky. Byly zřízeny ústavním zákonem č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků. Základním právním předpisem na úrovni zákona upravujícím postavení a činnost krajů je zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), v platném znění. Vytvořit nebo zrušit vyšší územní samosprávný celek lze jen ústavním zákonem [18].

Podle zákona o krajích je kraj územní společenství občanů, které má právo na samosprávu. Kraj je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek a vlastní příjmy, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Proto je pro existenci kraje nebytná členská základna občanů kraje a správní území. Jeho hlavním úkolem je péče o všestranný rozvoj územní kraje a o potřeby svých občanů [30].

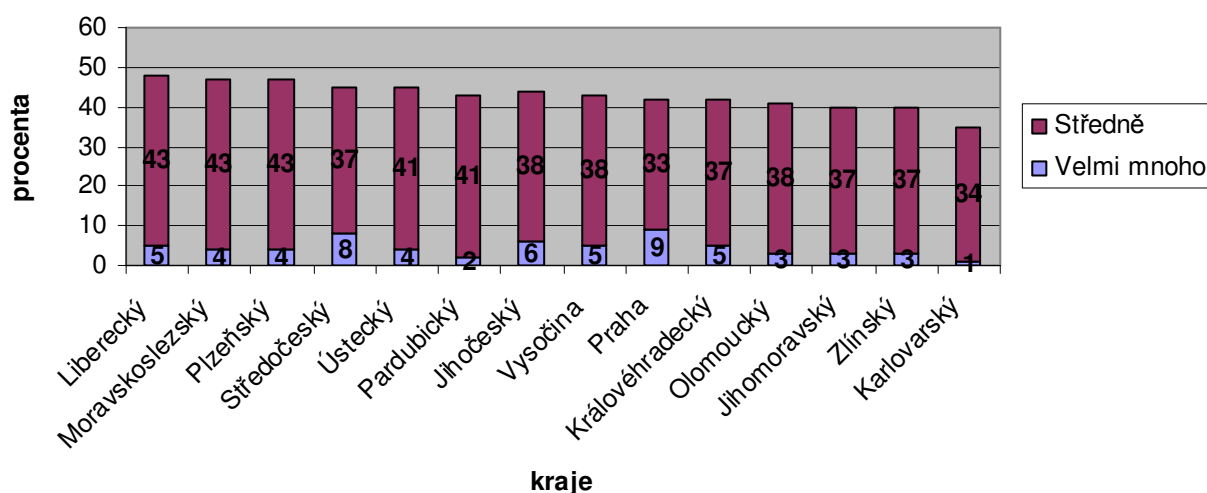
K naplnění ústavy ve věci regionální samosprávy (vyšší územní samosprávné celky) bylo ústavním zákonem (v roce 1997) vytvořeno 14 nových jednotek (hlavní město Praha jako jednotka na úrovni kraje, dále 13 krajů, přičemž Středočeský kraj je zcela atypický – nemá „své“ krajské město). Tato úprava je právně účinná od 1.1.2001. Krajská samospráva je konstruována obdobně jako obecní. Nejvyšším orgánem je zastupitelstvo kraje. Má 45-65 členů (podle počtu obyvatel kraje) a schází se minimálně jednou za 3 měsíce. Rozhoduje nadpoloviční většinou všech členů. Zastupitelstvo vydává vyhlášky, jež jsou obecně závazným právním předpisem, platným na území kraje. Zastupitelstvo volí radu, hejtmana a jeho zástupce [6].

Při výkonu samosprávy kraj spolupracuje s obcemi a je povinen konzultovat s nimi rozvojové záměry, jestliže se dotýkají konkrétních obcí. Kraj tedy v oblasti samosprávy není nadřízený obcím, ale ani není podřízen vládním orgánům, svá samosprávná rozhodnutí přijímá a realizuje samostatně při respektování ústavy a zákonů [6].

2 Právo na informace ve veřejné správě

V době nazývané často informačním věkem je naplnění zákonného práva na informace, které mají k dispozici státní orgány, orgány územní samosprávy a další veřejné subjekty a osoby, které na základě zákona rozhodují o právech a povinnostech fyzických a právnických osob, klíčovým prvkem vztahu mezi veřejnou mocí a občanem a vůbec charakteru veřejné moci navenek [8].

V posledních letech došlo k výraznému nárůstu transferu informací. Informace se stala zbožím s užitnou hodnotou. Začalo se hovořit o výrobě, resp. o spotřebě informací, objevil se trh s informacemi a trh se službami přidávajícími hodnotu. Informace tak inovovaly většinu hmotných produktů. Do té doby de facto bezcenné informace získaly cenu, často velmi vysokou. Potřeba efektivně zpracovávat informace položila základ masovému zavádění výpočetní a komunikační techniky, počítačově orientovaných IS [13]. Graf 1 nám ukazuje zájem občanů o informace z veřejné správy.

Graf 1: Procenta občanů, kteří se zajímají o informace z veřejné správy (zdroj: [1])

Zákony upravující naplnění práva veřejnosti na informace a odpovídající povinnosti státu, často nazývané "Zákon o svobodě informací", se proto postupně stávají součástí legislativy zemí evropské i angloamerické právní kultury [8]. Nejinak tomu také je v České republice, i když k přijetí takového zákona (přesně zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím) v podobě, ve které ho známe dnes, k němu vedla poměrně dlouhá cesta. Zákon byl naposledy novelizován předpisem ze 12. 2. 2008, změny v zákoně byly v podobě spíše formálních úprav souvisejících se zrušením Ministerstva informatiky.

Ústava České republiky (zákon č. 1/1993 Sb.) se ve svých ustanoveních nezmiňuje o informační povinnosti subjektů veřejné správy vůbec. Český právní řád má totiž zakotvení

základních práv člověka a občana oddělené od ústavy. Svobodu projevu a právo na informace upravuje nejobecněji odstavec 1 článku 17 Listiny základních práv a svobod (zákon č. 2/1993 Sb.). Podle odstavce 5 tohoto článku jsou potom státní orgány a orgány územní samosprávy povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti. Podmínky a provedení tohoto ustanovení má potom stanovit zákon (odstavec 5 článku 17). O tom, jak posoudit tuto přiměřenost způsobu informování, však Listina sama mlčí. Listina předpokládá některá obecná omezení svobodného přístupu k informacím, a to z důvodu v demokratické společnosti nezbytných pro:

- ochranu práv a svobod druhých,
- bezpečnost státu,
- veřejnou bezpečnost,
- ochranu veřejného zdraví a mravnosti.

Nelze též zapomenout, že informace o činnosti zastupitelských orgánů mohou být získány v určitých případech i využitím práva veřejnosti a sdělovacích prostředků účastnit se na jednání takovýchto orgánů. Například podle právních předpisů upravujících obecní a krajské zřízení je zasedání jejich zastupitelstev veřejné. Někdy je také orgánům veřejné správy na regionální úrovni stanovena povinnost zpřístupnit určité druhy informací na úřední desce nebo jiným způsobem (regionální tisk, místní rozhlas apod.). Tyto nástroje vyplývají také z ústavou deklarované suverenity lidu a práva na samosprávu [6].

2.1 Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Tento zákon ukládá orgánům veřejné moci povinně zveřejňovat určité informace. Ustanovení tohoto zákona dávají občanům právo na všechny informace s výjimkou obchodního tajemství, osobních údajů nebo jiných utajovaných skutečností. Veřejnosti je zajištěno právo na informace, které mají k dispozici státní orgány, orgány územní samosprávy jakož i další subjekty, které rozhodují o právech a povinnostech občanů a právnických osob. Zatímco roku 1991 vlastně platilo, že veřejná správa poskytne informace jen žadateli s konkrétně právně formulovaným nárokem (např. jako účastník správního řízení), po roce 1991 mělo platit, že veřejná správa poskytne všechny informace pouze s výjimkou osobních či utajovaných informací. Mezi základními principy zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (viz Příloha 1), jehož účinnost je od roku 2000, patří:

- na informace má nárok každý, bez ohledu na důvod své žádosti,
- úřady poskytují informace, které mají k dispozici (tedy nejen ty, které vypovídají o jejich činnosti),
- žádost musí být vyřízena co nejdříve,
- odepření informace musí být konkrétně odůvodněno,
- odepření části informace není důvodem k odepření zbylé části informace,
- proti odepření musí být možnost odvolat se, rozhodnutí musí být přezkoumané soudem,
- poplatek za poskytnutí informace nesmí být nepřiměřený.

Pro sjednocení takového zveřejňování informací veřejné správy byl v rámci řešených úkolů tohoto projektu zpracován Standard Informačních systémů veřejné správy (ISVS) pro zveřejňování vybraných informací o veřejné správě způsobem, umožňující dálkový přístup. Tento standard se zabývá povinně zveřejňovanými informacemi pro orgány veřejné správy a definuje strukturu a obsah těchto informací pro veřejnost. Definuje také osnovu popisu nejrůznějších životních situací. Uvedené metodiky by měly přispět jak ke snazší orientaci uživatelů informací o veřejné správě (výsledky řešení jednotlivých resortů jsou snadno dostupné přes Portál veřejné správy), tak k využití samostatnými pracovníky ve veřejné správě. To ve svých důsledcích povede i ke sjednocení výkonu veřejné správy a k možnosti větší kontroly veřejnosti nad výkonem veřejné správy [5].

2.1.1 Zveřejňování informací podle § 5

Každý povinný subjekt musí pro informování veřejnosti ve svém sídle a svých úřadovnách zveřejnit na místě, které je všeobecně přístupné, jakož i umožnit pořízení jejich kopie, tyto informace [5]:

- důvod a způsob založení povinného subjektu, včetně podmínek a principů, za kterých provozuje svoji činnost,
- popis své organizační struktury, místo a způsob, jak získat příslušné informace, kde lze podat žádost či stížnost, předložit návrh, podnět či jiné dožádání anebo obdržet rozhodnutí,
- místo, lhůtu a způsob, kde lze podat opravný prostředek proti rozhodnutí povinného subjektu, a to včetně výslovného uvedení požadavků, které jsou v této souvislosti kladeny na žadatele, jakož i popis postupů a pravidel, která je třeba dodržovat při

těchto činnostech, a název příslušného formuláře a způsob a místo, kde lze takový formulář získat,

- postup, který musí povinný subjekt dodržovat při vyřizování všech žádostí, návrhů i jiných dožádání občanů, a to včetně příslušných lhůt, které je třeba dodržovat,
- přehled nejdůležitějších předpisů, podle nichž povinný subjekt zejména jedná a rozhoduje, které stanovují právo žádat informace a povinnost poskytovat informace a které upravují další práva občanů ve vztahu k povinnému subjektu, a to včetně informace, kde a kdy jsou tyto předpisy poskytnuty k nahlédnutí,
- sazebník úhrad za poskytování informací,
- výroční zprávu za předcházející kalendářní rok o své činnosti v oblasti poskytování informací (§ 18).

3 Úřední deska v novém správním řádu

Vzhledem k tomu, že tato bakalářská práce se zabývá právě úředními deskami respektive dálkovým přístupem k informacím na úředních deskách, v následující kapitole je pokus o podrobnější popis úřední desky. Již 1. ledna 2006 nabyl účinnost zákon č. 500/2004 Sb., obecně známý jako nový správní řád. Tento zákon upravuje postupy správních orgánů, mezi něž patří i orgány územně samosprávných celků. Nový správní řád obsahuje nejenom problematiku správního řízení, ale i obecné záležitosti týkající se základních zásad činnosti správních orgánů, obecná pravidla pro elektronické podatelny a také (nejen) dálkový přístup k informacím na úředních deskách. Obsahuje popis veškerých možností doručování zásilek, definici úřední desky, obecná pravidla podob dokumentů různých typů (rozhodnutí, vyjádření, osvědčení a sdělení) aj. Šíře záběru tohoto zákona je poměrně velká, stejně jako jeho rozsah, ale jak již bylo výše zmíněno, zaměříme se dále pouze na úřední desky.

V současné době je úřední deska zmiňována v mnoha zákonech. Pro oblast územně samosprávných celků jsou důležité popisy úřední desky dané § 112 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, § 71 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích a § 83 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze. Na základě zákona č. 501/2004 Sb. se všechny tyto definice úřední desky zrušují a nahrazují se odkazem na § 26 zákona č. 500/2004 Sb. Dochází tím ke vzniku jednotné definice úřední desky [17].

3.1 § 26 Úřední deska, zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

Od 1. ledna 2006 je tedy úřední deska správních orgánů definovaná § 26 zákona č. 500/2004 Sb., který specifikuje následující pravidla [31]:

- každý správní orgán zřizuje úřední desku,
- úřední deska musí být nepřetržitě veřejně přístupná,
- pro orgány územně samosprávných celků se zřizuje jedna úřední deska,
- obsah úřední desky se zveřejňuje též způsobem umožňujícím dálkový přístup, tedy jinými slovy na internetu.

3.1.1 Dálkový přístup – elektronická úřední deska

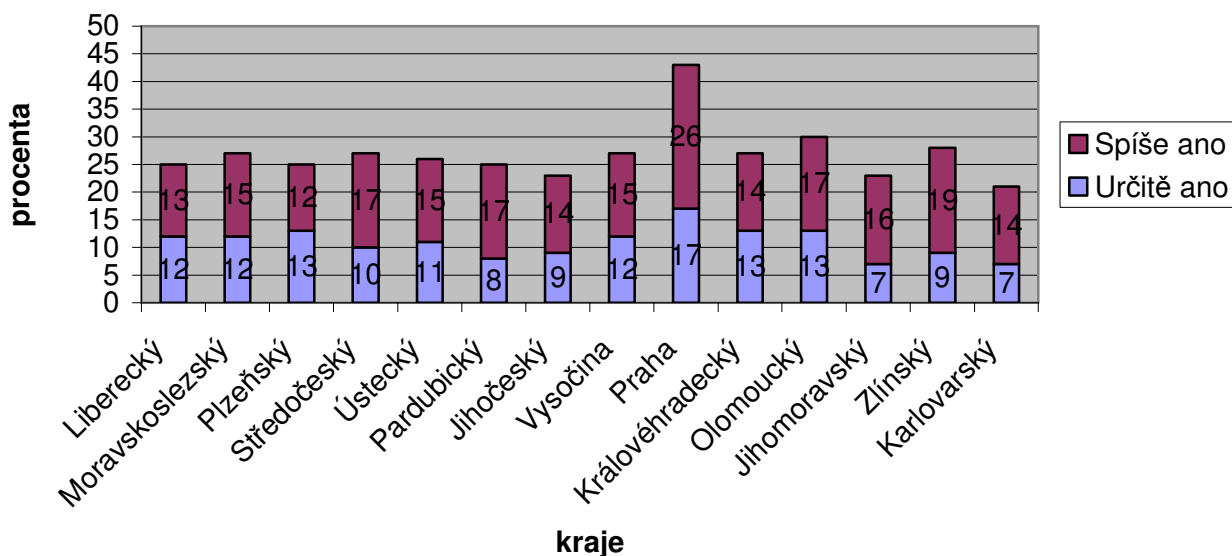
Z § 26 je zřejmé, že je obecně povinností správních orgánů (§ 1 odst. 1 správního řádu) zajistit adresátům veřejné správy možnost seznamovat se "na dálku" s jakýmkoliv dokumenty publikovanými na úřední desce, tedy zpřístupnit celý obsah úřední desky, tedy jak dokumenty

doručované veřejnou vyhláškou podle § 25 správního řádu tak i veškeré další dokumenty, jejichž publikaci na úřední desce správního orgánu ukládají jiné právní předpisy.

Obsahem úřední desky je přitom třeba rozumět zásadně plné znění dokumentů publikovaných na "klasické" úřední desce, zveřejnění pouhého jejich seznamu by z hlediska adresátů veřejné správy nemělo prakticky žádný význam. Účelem zákonného ustanovení je zajistit, aby měl kdokoliv možnost zjistit prostřednictvím internetu, jaké dokumenty se na úřední desce nacházejí a co je jejich obsahem [25].

Elektronickou úřední deskou se rozumí veřejně přístupné úložiště elektronických dokumentů na internetu. Do tohoto internetového úložiště ukládá úřad dokumenty stanovené správním řádem, které spadají do jeho působnosti tak, aby k nim měli přístup všichni občané a mohli se neomezeně seznamovat s jejich obsahem. Kromě toho musí úřad na své elektronické úřední desce rovněž v určených případech zajistit zveřejňování dokumentů vydaných nadřízeným orgánem [2]. Na úřední desce se rovněž uvádí datum vyvěšení dokumentu, s výjimkou případů, kdy je po svěšení písemnosti z úřední desky tato písemnost odstraněna i z elektronické úřední desky, je třeba na elektronické úřední desce doplnit datum sejmutí písemnosti z úřední desky, a to i v případě, kdy je k dispozici archiv dokumentů [14].

Smyslem tohoto zákona samozřejmě není přidělovat obcím starosti, ale měl by pomoci zefektivnit komunikaci mezi úřady a občany - tím, že dokumenty zveřejníte na Internetu, budou dostupné komukoliv a odkudkoliv (zájem o elektronickou komunikaci s úřady dokládá graf 2). Přímou se nabízí využít nově nastalou situaci a svým občanům poskytnout trochu víc než jen to, co ukládá zákon. Technologie, které poslouží pro vytvoření a obsluhu elektronické úřední desky mohou stejně dobře umožnit zveřejňování zajímavých informací o dění v obci, o chystaných akcích a obecně k tomu, aby se občané více zajímali a také zapojili do dění [3].

Graf 2: Využití elektronické komunikace s úřady (zdroj: [1])

3.1.2 Povinná publikace

Na úředních deskách (nejen) samosprávných celků se na základě zvláštních zákonů publikují i jiné dokumenty než písemnosti doručované podle správního řádu. § 26 stanovuje poměrně přísné podmínky pro úřední desku, ale níže se zaměřím pouze na okruh dokumentů, které mají být podle tohoto ustanovení publikovány na úřední desce způsobem umožňujícím dálkový přístup (internet), protože pro tuto práci nám právě jen pár nejpodstatnějších příkladů postačí.

Tak např. v případě obcí se na úřední desce obligatorně publikují obecně závazné vyhlášky a nařízení obce (§ 12 zákona o obcích), záměry obce prodat, směniti nebo darovat nemovitý majetek, pronajmout jej nebo poskytnout jako výpůjčku (§ 36 zákona o obcích), rozhodnutí krajského úřadu, resp. Ministerstva vnitra o odejmutí (části) výkonu přenesené působnosti (§ 65 odst. 2, resp. § 66 b odst. 2 zákona o obcích), uzavřené veřejnoprávní smlouvy (§ 66 c odst. 2 zákona o obcích), oznámení o počtu členů obecního zastupitelstva, který má být volen v následujícím volebním období (§ 68 odst. 2 zákona o obcích), oznámení o místě, době a navrženém programu připravovaného zasedání zastupitelstva obce (§ 93 odst. 1 zákona o obcích), rozhodnutí Ministerstva vnitra o pozastavení účinnosti právního předpisu obce (§ 125 odst. 1 a 127 odst. 2 zákona o obcích), nález, kterým Ústavní soud ruší obecně závaznou vyhlášku obce, nebo rozhodnutí, kterým soud ruší usnesení, rozhodnutí nebo jiná opatření orgánu obce v samostatné působnosti (§ 125 odst. 2 zákona o obcích), opatření krajského úřadu, kterým se ruší opatření orgánů obce v přenesené působnosti (§ 127 odst. 4 zákona o obcích).

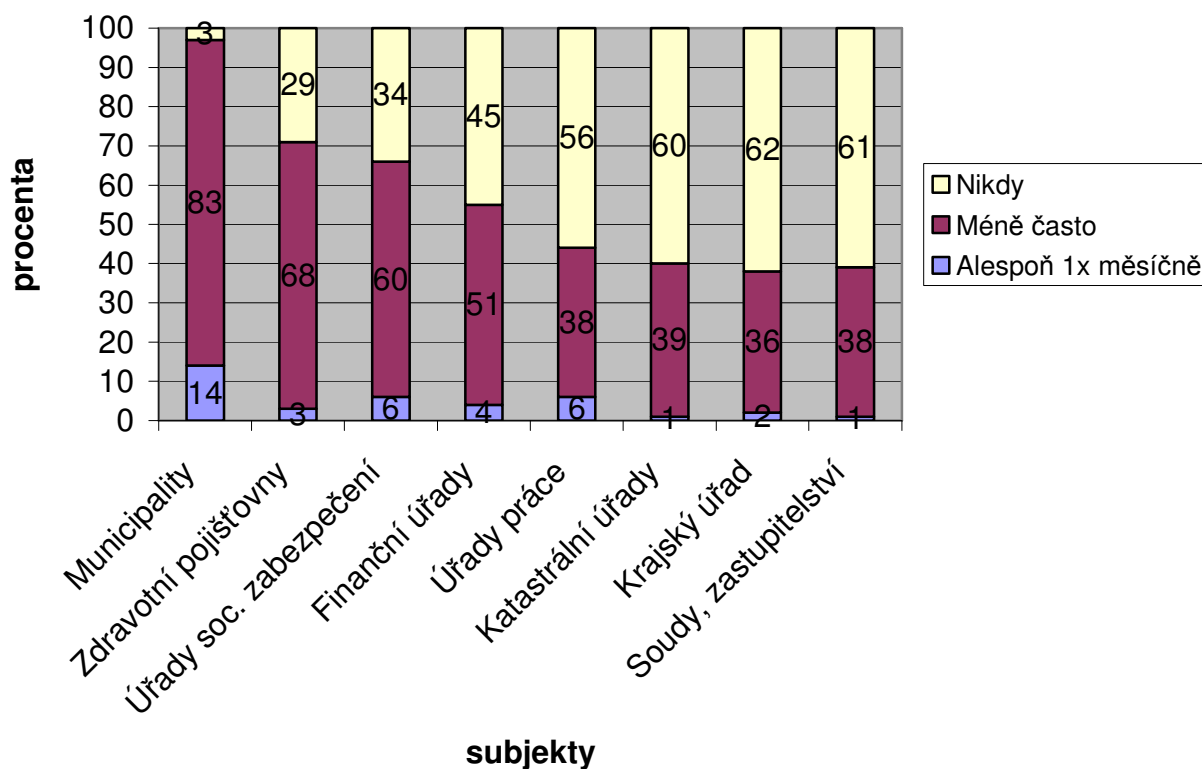
Podle § 20 zákona o správě daní a poplatků se prostřednictvím úřední desky obce provádí doručení hromadným předpisným seznamem. Podle § 12 zákona o veřejných dražbách se u dražeb nemovitostí předpokládá uveřejnění oznámení o dražbě též na úřední desce příslušného obecního úřadu. Podle § 16 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí se na úředních deskách dotčených územních samosprávných celků povinně publikují mj. dokumenty týkající se tohoto procesu.

Podle § 37 zákona o odpadech se na úřední desce obecního úřadu zveřejňuje informace o umístění opuštěného vozidla (autovraku) na vybrané parkoviště. Podle § 113 zákona o vodách rozhoduje krajská hygienická stanice o zákazu koupání a vydaný zákaz se zveřejní vyvěšením na úřední desce obecního úřadu obce s rozšířenou působností a úředních deskách všech obcí tvořících jeho správní obvod. Podle § 8 zákona o integrované prevenci se na úřední desce obce, na jejímž území je nebo má být umístěno povolené zařízení, zveřejní stručné shrnutí údajů o žádosti o vydání povolení a informace o tom, kdy a kde lze do žádosti nahlížet, pořizovat si z ní výpisy, opisy, popřípadě kopie. Podle § 14 zákona o místním referendu se vyhlášením místního referenda v obci rozumí vyvěšení usnesení zastupitelstva obce o vyhlášení místního referenda na úřední desce obecního úřadu po dobu 15 dnů [25].

4 Vybrané subjekty veřejné správy

Jak již bylo výše zmíněno veřejná správa je široký pojem, který byl zredukován jen na takové množství informací, které je pro tuto práci relevantní. Aby bylo dostáno samotné podstatě tématu bakalářské práce, muselo být rozhodnuto, na jaké stupně veřejné správy bude práce zaměřena.

Pro účely této práce by bylo nejvhodnější vybrat takové instituce, se kterými se obyvatelé setkávají nejčastěji, respektive se kterými jsou nuceni nejčastěji komunikovat. Pro zjištění, jaké instituce to jsou, byly použity výsledky průzkumu společnosti STEM/MARK z roku 2004, které jsou zobrazeny v grafu 3.

Graf 3: Návštěvnost jednotlivých úřadů a institucí (zdroj: [1])

Z grafu 3 je zřejmé, že nejčastěji navštěvovanými institucemi jsou obecní úřady, městské úřady a magistráty. Naopak nejméně jsou navštěvovány soudy, zastupitelství a notářství. Tento vývoj je dán tím, že občané mají nejbližší právě k obcím a naopak. Magistráty a obecní úřady se skládají z mnoha odborů pokrývajících širokou škálu služeb, jsou tak nápomocny při řešení problémů, se kterými se na ně občané obracují. Zatímco se soudy a dalšími institucemi souvisejícími s právem, přijdou do styku, ať už dobrovolného nebo nedobrovolného, jak fyzické, tak právnické osoby. Přitom je zajímavé, že meziroční změny v návštěvnosti úřadů jsou prakticky zanedbatelné, což dokazují výzkumy veřejného mínění.

4.1 Vybrané krajské úřady

Jak je z grafu 3 zřejmé, krajské úřady patří mezi ty méně navštěvované úřady. Tento trend je dán tím, že se na ně častěji obracejí právnické osoby, které s ním musí komunikovat kvůli své podnikatelské činnosti. Aby bylo vidět, zda mezi poskytováním informací krajských úřadů a městských úřadů je nějaký rozdíl, tak byly pro porovnání zvoleny krajské úřady měst Hradce Králové a Pardubic. Důvodem takového rozhodnutí bylo, že obě krajská města jsou obě univerzitními městy a jsou si navíc podobná nejen co do velikosti, tak i do počtu obyvatel.

4.1.1 Královéhradecký kraj

Královéhradecký kraj je příhraničním krajem a leží na severovýchodě Čech, na jihu sousedí s Pardubickým krajem, na jihozápadě se Středočeským krajem a na západě s Libereckým krajem. Na severu na třetině svého obvodu sousedí s Polskem (Dolnoslezské vojvodství). Královéhradecký kraj v nynější podobě vznikl v roce 2000 z původního Východočeského kraje. Jižní část území tvoří nížinná oblast povodí Labe. Severní pak naše nejvyšší hory Krkonoše spolu s Orlickými horami. Pro svou jedinečnou malebnost této krajiny patří mezi turisticky nejvyhledávanější místa České republiky.

Ke dni 1.1.2008 se na území 4758,38 km² nachází 5 okresů (Hradec Králové, Jičín, Náchod, Rychnov nad Kněžnou a Trutnov). V kraji je evidováno celkem 448 obcí (z toho je 47 měst a 8 městysů). Žije zde přes 548300 obyvatel. Hustota osídlení je tedy cca 115 obyvatel na km².

Královéhradecký kraj je i oblastí s vyspělým průmyslem. Královéhradecký kraj lze charakterizovat jako zemědělsko-průmyslový s bohatě rozvinutým cestovním ruchem převážně v oblastech pohraničních hor a také v oblasti pískovcových skalních oblastí. Průmysl je soustředěn do velkých měst (strojírenství, zpracovatelský průmysl, textilní výroba, výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení sklárny, těžba kamene, štěrkopísku, kvalitního sochařského pískovce, významné je lesnictví a dřevařství). Krajské město Hradec Králové patří mezi přední univerzitní města [11].

4.1.2 Pardubický kraj

Pardubický kraj vznikl jako nový územně správní celek s krajským městem Pardubice v roce 2000. Přesto, že s počtem čtyř okresů se řadí mezi menší kraje, z hlediska významu tomu tak není. Je významným průmyslovým a obchodním centrem s rozvinutou infrastrukturou. Disponuje celou řadou přírodních, kulturních a historických hodnot.

Pardubický kraj je ohraničen ze severu Orlickými horami, z jihu Žďárskými vrchy a železnými horami. Sever a západ Pardubického kraje je nížinný, kde nápadně vyčnívá Kunětická hora. Východ a jih je pahorkatinného až vysočinného charakteru. Při hranicích s Polskem má Pardubický kraj podhorský až horský charakter.

Pardubický kraj má rozlohou 4519 km², žije v něm přes 505 tisíc obyvatel a průměrná hustota je 112 obyvatel na 1 km². V kraji je 451 obcí, z toho 15 obcí s rozšířenou působností a 26 obcí s pověřeným obecním úřadem. Z celkového počtu obcí je 34 měst. Krajským městem jsou Pardubice, které jsou označovány jako průmyslové centrum východních Čech, je to důležitý dopravní uzel. V kraji se koncentruje průmysl, ale i komerční a veřejné služby. Průmyslová výroba má pestrou strukturu. Nejsilnější je všeobecné strojírenství, dále pak průmysl textilní, oděvní, kožedělný, nejvyšší podíl na celostátní produkci má průmysl chemický. Významný je ale i zemědělský sektor. Využít lze i vodní a leteckou dopravu. Proto v poslední době zaznamenává kraj významný zájem zahraničních investorů, kteří využívají nabídek připravených průmyslových zón [20].

4.2 Vybrané městské úřady

Všechna města musí splňovat níže uvedená kritéria:

- musí mít vlastní webové stránky,
- musí být z Královéhradeckého kraje,
- počet obyvatel musí být v rozmezí 5 000 – 10 000.

4.2.1 Dobruška

Jednou z nejkrásnějších vstupních bran do Orlických hor je město Dobruška. Jeho poloha na křižovatce starých obchodních cest z něho učinila přirozené spádové středisko celé okolní oblasti. Dnešní Dobruška má přes 7000 obyvatel a tvoří administrativní, hospodářské a kulturní centrum širokého okolí.

Město má staleté tradice textilní výroby, k níž od 19. století přibyla výroba strojírenská. Poskytuje veškeré potřebné služby svým občanům i návštěvníkům. Sídlí zde Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad, jehož práce představuje jednu ze světových špiček ve svém oboru.

Dobruška je městem mnohých historických památek, které jsou cílem mnoha návštěvníků od nás i ze zahraničí. Zájemci o české dějiny si mohou prohlédnout stálou expozici v rodném domku Františka Vladislava Heka, proslaveného spisovatelem Aloisem Jiráskem v románu F. L. Věk a spoustu dalších [14].

4.2.2 Týniště nad Orlicí

Týniště nad Orlicí je město v Královéhradeckém kraji v okrese Rychnov nad Kněžnou. Společně s přilehlými vesnicemi Křivice, Petrovice, Petrovičky, Rašovice a Štěpánovsko má 6331 obyvatel (stav k 31. prosinci 2004). Rozkládá se na katastrální ploše 5244 ha v nadmořské výšce 253 m n. m. Město leží v blízkosti soutoku Tiché a Divoké Orlice. První písemná zmínka o městě je doložena z roku 1361. Pro borové lesy, které město obklopují, bývá Týniště nad Orlicí označováno jako „město v lesích“. Jeho název vznikl ze slova „týn“, které znamenalo opevněný hrádek na vyvýšeném místě. Znak města představuje borovice se zelenými větvemi na červeném štítu [24].

4.2.3 Kostelec nad Orlicí

První písemná zmínka (1316) o Kostelci jako o opevněném kostele a o ohrazené kostelní osadě je ve Zbraslavské kronice. V současnosti žije na území města 6 221 obyvatel (stav k 15.3.2007). Za třicetileté války mělo město přes tisíc obyvatel, v roce 1836 už 2565, v roce 1890 se uvádí počet 3793, roku 1900 téměř 5000, roku 1937 to je 5 639 obyvatel.

Město je význačným rekreačním střediskem Podorlicka ve východních Čechách. Ve městě jsou dva zámky, Starý zámek a Nový zámek, které patří rodu Kinských, dále kostely (sv. Jiří, sv. Anny a sv. Václava), kaple (sv. Kříže, sv. Floriána a kaple Navštívení Panny Marie Pod strání) a sochy s církevními náměty (mariánský sloup se sochami sv. Vojtěcha, sv. Václava a sv. Františka; empírová kašna se sochou nymfy (poč. 19.stol); pseudogotické sousoší Nejsvětější Trojice (1874); sv. Jan Nepomucký (1693); sloup se sochou sv. Jana Nepomuckého (1693); Sv. Jan Nepomucký (1733); Sv. Antonín Padovský (1747); Sv. Vincenc Ferrer (1753); Sv. Florián (1766); Busta Fr. J. Zoubka (1935 L. Beneš) [16].

4.2.4 Třebechovice pod Orebem

Třebechovice pod Orebem jsou město nacházející se 13 km východně od Hradce Králové pod vrchem Oreb. Bylo založeno při obchodní stezce v první polovině 14. století. Vrch Oreb (260 m) s kostelíkem Božího Těla připomíná památné husitské bratrstvo. Město je vzdáleno pouhých 13 km východně od Hradce Králové a díky svému okolí s krásnými lesy a půvabnými zákoutími řeky Orlice se stalo oblíbeným výletním místem.

Po celém světě jsou Třebechovice proslulé Muzeem Betlémů. Unikátní a nejznámější je Proboštův betlém, který se stal magnetem československé expozice na Světové výstavě v Montrealu v roce 1967. Na jedinečném řezbářském díle pracovali Josef Probošt, Josef Kapucián a Josef Friml celých 40 let [23].

4.2.5 Úpice

V kterém roce vznikla při brodu na soutoku Radečky s Úpou původní strážní osada Úpice, se neví. Na tomto strategicky důležitém místě chránila obchodní stezku, tzv. Kladskou trhovku.

V druhé polovině 19. století lze sledovat v Úpici rychlý rozvoj průmyslu, především textilního. První přádelna byla postavena v roce 1851. Karel Moravetz začal v r. 1894 s výrobou vah a v r. 1905 vybudovali Buxbaumové moderní tkalcovnu. Úpice se tak stala jedním z nejprůmyslovějších měst českého severovýchodu.

V současné době má Úpice necelých 6000 obyvatel. Největšími podniky jsou akciové společnosti Juta, Maratonstav, Tonaava a KPM.

V Úpici prožily své dětství a mládí děti MUDr. Antonína Čapka : Helena, Josef a Karel, narodila se zde malířka květin a Podkrkonoší Julie W. Mezerová. Dlouhodobou tradici má zde ochotnické divadlo, hudba a také tělovýchova a sport. Mimořádnou zvláštností je hvězdárna otevřená v r. 1959. Z rozsáhlého odborného zaměření hvězdárny připomeňme aspoň výzkum vztahů Slunce-Země a sledování sluneční aktivity na lidský organismus a biosféru [19].

5 Kritéria pro hodnocení

Kritéria pro srovnávací studii poskytovaných informací byla stanovena, jak je níže uvedeno, podle § 5 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Tato část zákona ukládá organizacím, jaké informace musí zveřejňovat, to znamená, že jde o informace, ke kterým má přístup veřejnost a zároveň tyto informace musí být přístupné i dálkově. Pro stanovení kritérií posloužily informace na webových stránkách Městského úřadu Hradec Králové, protože jejich definovaná kritéria plně splňovala výše uvedený zákon. Každá základní povinně zveřejňovaná informace byla bodově ohodnocena následovně:

1. Zpřístupnění obsahu informací na úřední desce

Podle § 26 zákona č. 500/2005 Sb., správní řád, musí být obsah úřední desky zveřejněn tak, aby informace na ní byly neomezeně přístupné jak v elektronické podobě, tak v tištěné formě v blízkosti sídla organizace. Pro splnění toho kritéria může organizace získat 1 bod.

2. Plný název organizace

Počet bodů, které může maximálně organizace získat jsou 4 body, podle následujícího hodnocení:

A) „tištěná forma“ úřední desky:

- 2 body, pokud „tištěná“ forma úřední desky obsahuje název instituce na prvním listě úřední desky a zároveň alespoň v záhlaví nebo u názvu zveřejňovaných informací na dalších listech,
- 1 bod, pokud je splněna pouze jedna z výše uvedených variant,
- 0 body, pokud žádné z kritérií není splněno.

B) elektronická úřední deska:

- 2 body za úplný název organizace jak na hlavní www stránce, tak na elektronické úřední desce,
- 1 bod, pokud je splněna pouze jedna z výše uvedených variant,
- 0 body, pokud žádné z kritérií není splněno.

3. Důvod a způsob založení organizace, včetně podmínek a principů, za kterých provozuje svoji činnost

Tato ustanovení se řídí příslušnými zákony, podle jednotlivých organizací, může se jednat o zákon č. 367/1990 Sb., o obcích nebo zákon č. 129/2000 Sb., o krajích a dalšími předpisy. Organizace byla ohodnocena 1 bodem, pokud webové stránky organizace tyto informace obsahují. Organizace byla ohodnocena 2 body, pokud tyto informace obsahuje i „tištěná“ úřední deska.

4. Popis vnitřní organizační struktury

Organizace získá 1 bod, v případě, že na jejích webových stránkách jsou vyhledatelné informace o orgánech subjektu.

5. Kontakty

Musí být zveřejněna kontaktní poštovní adresa, e-mailová adresa, telefonní čísla a úřední hodiny, ve kterých mohou občané kontaktovat jednotlivá pracoviště a obracet se na ně se svými problémy a žádostmi. V případě, že kontakty jsou zveřejněny jak na www stránkách, tak na úřední desce, organizace získá 2 body.

6. Bankovní spojení pro všechny v úvahu připadající platby od veřejnosti

Uveřejnění alespoň jednoho bankovního spojení nebo více bankovních spojení jednotlivých pracovišť, kterým připadají jednotlivé platební úhrady. Pokud je bankovní spojení uvedeno, je udělen 1 bod.

7. Identifikační číslo organizace (IČO)

Vzhledem k tomu, že podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích a zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, je subjekt, kterým může být obec, město nebo kraj, právnickou osobou, je mu tedy přiděleno identifikační číslo organizace. Pokud je IČO uvedeno, získává organizace 1 bod.

8. Daňové identifikační číslo (DIČ)

Pokud je DIČ organizaci přiděleno, musí být tato skutečnost uveřejněna. Pokud je tato podmínka splněna, hodnotí se toto kritérium 1 bodem.

9. Dokumenty

Jde zejména o dokumenty týkající se Strategického plánu rozvoje města, Akční plán, Územní plán, Krizový plán a také Rozpočet organizace. Zveřejňování těchto dokumentů je spíše dobrovolné, proto je toto ohodnoceno 1 bodem v případě zveřejnění.

10. Žádosti o informace

Organizace by měla informovat o tom, kdo může o informace žádat a jak a kde může žadatel informace získat. Žádost o informaci se podává ústně nebo písemně, a to i prostřednictvím sítě nebo služby elektronických komunikací organizace. V případě elektronického podání musí být žádost opatřena zaručeným elektronickým podpisem. Není-li žadateli na ústně podanou žádost informace poskytnuta nebo nepožaduje-li žadatel informaci poskytnutou na ústně podanou žádost za dostačující, je třeba podat žádost písemně. Samozřejmě nesmí chybět dané kontakty. V případě osobního podání musí být žádost doručena na podatelnu organizace. Splnění požadavku se hodnotí ziskem 1 bodu.

11. Příjem žádosti a dalších podání

Žádost o informaci je podána dnem, kdy ji organizace obdržela. Žadatel by se také měl možnost dozvědět, jaký je postup při podávání a vyřizování písemných žádostí o poskytnutí informace a hlavně rozhodnutí o odmítnutí žádosti. Vyvěšení těchto informací se hodnotí ziskem 1 bodu.

12. Opravné prostředky při odvolání proti rozhodnutí organizace o odmítnutí žádosti a stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace

V případě nespokojenosti žadatele s rozhodnutím organizace o odmítnutí žádosti se může žadatel odvolat do 15 dnů ode dne vydání rozhodnutí. Musí také být zveřejněno, co má žadatel dělat v případě, že nebyl spokojen s postupem při vyřizování žádosti o informace a jak a kde lze stížnost podat a jak a kdo o vyřízení stížnosti rozhoduje. Pokud jsou zpřístupněny opravné prostředky, hodnotí se organizace ziskem 1 bodu.

13. Formuláře ke stažení

Vyřizování žádostí usnadňuje, pokud existují formuláře pro podávání žádostí pro jednotlivé odbory, kterým je žádost určena. Možnost stažení formulářů je hodnocena 1 bodem.

14. Popis postupů vyřizování požadavků

Lepší komunikaci s úřadem a rychlejší vyřízení požadavků zajisté umožní, pokud FO nebo PO ví, na koho se obrátit o radu s konkrétním problémem a zná postupy vyřizování konkrétního požadavku. Popis postupů je hodnocen jednobodovým ziskem.

15. Úhrady za poskytování informací

Podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím jsou organizace v souvislosti s poskytováním informací oprávněny žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli. Žadatel je povinen zaplatit požadovanou částku za poskytnutou informaci odpovědnému pracovníkovi. Tyto informace musí být zveřejněny, hodnotí se 1 bodem.

16. Výroční zpráva

Výroční zprávy se musí zveřejňovat minimálně za dva předchozí kalendářní roky. Pokud není zpráva zveřejněna vůbec nebo pouze za jeden rok, organizace se hodnotí 0 body, v opačném případě 1 bodem.

Maximální počet bodů, které organizace může získat je 21.

6 Porovnání přístupu k informacím u vybraných subjektů veřejné správy

Pro potřeby bakalářské práce byly porovnávány oficiální internetové stránky vybraných organizací veřejné správy a jejich úřední desky vyvěšené před sídlem organizace. Jednotlivé organizace byly hodnoceny podle výše stanovených kritérií, která mají ohodnotit, jak jednotlivé organizace dodržují zákony.

6.1 Hodnocení jednotlivých krajských úřadů

6.1.1 Krajský úřad Pardubického kraje

Úřední deska

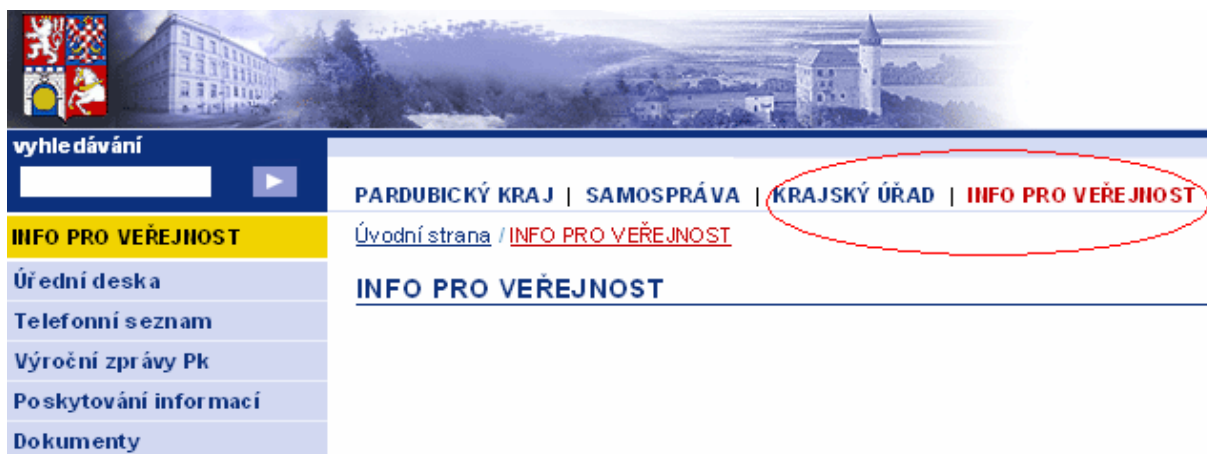
Úřední deska Krajského úřadu Pardubického kraje se nachází na budově úřadu v Jiráskově ulici 20.

Úřední desku tvoří čtyři tabule zřetelně označené nápisem „Úřední deska“. Jediným nesplněným kritériem je nezveřejnění důvodu a způsobu založení organizace. Podle stanovených kritérií deska splňuje následující kritéria:

- oficiální název organizace na hlavičkách zveřejněných dokumentů,
- zveřejněné základní kontaktní informace,
- úřední deska je veřejně přístupná,
- grafické znázornění organizační struktury organizace.

Internetové stránky

Internetové stránky Krajského úřadu jsou součástí oficiálních stránek Pardubického kraje, což při prvním seznamování se se stránkami, způsobuje obtížnou vyhledatelnost informací. Odkaz na úřední desku a na informace o poskytování informací je umístěn na stránkách Pardubického kraje v odkaze „Informace pro veřejnost“ (viz Obrázek 2), nikoliv na stránkách Krajského úřadu (úřední deska má na stránkách organizace pouze malou ikonu v pravém horním rohu okna, která je snadno přehlédnutelná). „Roztroušenost“ informací pomáhá eliminovat okno pro vyhledávání. I přes nedostatky internetové stránky organizace splňují všechna kritéria.

Obrázek 2: Stránka s informacemi pro veřejnost (zdroj: [20])

6.1.2 Krajský úřad Královéhradeckého kraje

Úřední deska

Krajský úřad Královéhradeckého kraje sídlí v centru města, v nových, zrekonstruovaných prostorách bývalého hradeckého pivovaru, nese název Regiocentrum Nový Pivovar. Úřední deska se nachází u vstupu na Pivovarské náměstí na konci Soukenické ulice u právě budovaného nového schodiště „Kozinka“.

Úřední desku tvoří 15 tabulí označených popisem „Krajský úřad Královéhradeckého kraje - Úřední deska“ a každá z tabulí je očíslována, což usnadňuje její celkovou přehlednost. Jako velmi pozitivní byla ohodnocena skutečnost, že v každé z 15 tabulí je instalováno osvětlení, čímž je skutečně plně splněna podmínka o 24 hodinové přístupnosti desky, vezmeme-li v potaz, že v zimních měsících se brzy stmívá. Na úřední desce chybí informace o důvodu zpusobu založení organizace a nesou zde uvedeny žádné kontakty. Následující požadavky jsou splněny:

- úřední deska splňuje podmínku uveřejnění názvu organizace i na zveřejněných zprávách, na konci každé zprávy je také oficiální razítko s datem vyvěšení dokumentu,
- úřední deska je veřejně přístupná,
- grafické zobrazení organizační struktury krajského úřadu.

Internetové stránky

Internetové stránky úřadu splňují všechna předepsaná kritéria. Oproti internetovým stránkám KÚ Pardubického kraje byla pozitivně hodnocena vysoká celková přehlednost webových

stránek úřadu, ačkoliv jsou stránky podobně koncipované. Přehlednosti pomohla „vyskakování“ okna u odkazů (viz Obrázek 3).

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

pro občany | turisty | obce | novináře | Tel. seznam KÚ

Kraj | Volené orgány | Krajský úřad | Povinně zveřejňované informace | Úřední deska

Informace pro občany

- Cestovní ruch
- Doprava a silniční hospodářství
- Ekonomické informace, rozpočet
- Evropská unie, EHP - granty a dotace
- Evropská kancelář kraje v Bruselu
- Granty a dotace - Královéhradecký kraj
- GIS - mapy kraje
- Krizové řízení
- Kultura a památková péče
- Povodňová ochrana
- Rozvoj kraje

Novinky

1. Oficiální název

2. Důvod a způsob založení

3. Organizační struktura

4. Kontaktní spojení

5. Případné platby lze poukázat

6. IČ

7. DIČ

8. Dokumenty

9. Žádosti o informace

10. Příjem žádostí a dalších podání

11. Opravné prostředky

12. Formuláře

13. Popisy postupů - návody pro řešení životních situací

14. Předpisy

15. Úhrady za poskytování informací

16. Licenční smlouvy

17. Výroční zpráva dle zák. č. 106/1999 Sb.

Právníké osoby založené nebo zřízené Královéhradeckým krajem

Povinně zveřejňované informace podle § 18 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb.

Informační systémy dle zák.č. 365/2000 Sb.

Obrázek 3: Hlavní stránka krajského úřadu (zdroj: [10])

6.2 Porovnání krajských úřadů

Shrnutí hodnocení Krajských úřadů Královéhradeckého a Pardubického kraje je zobrazeno v Tabulce 1.

Tabulka 1: Shrnutí hodnocení vybraných krajských úřadů (zdroj: vlastní)

Kritérium	Královéhradecký kraj			Pardubický kraj		
	úřední deska	www	body	úřední deska	www	body
Zpřístupnění informací	ano	ano	1	ano	ano	1
Název organizace	ano	ano	4	ano	ano	4
Důvod a způsob založení	ne	ano	1	ne	ano	1
Organizační struktura	ano	ano	1	ano	ano	1
Kontakty	ne	ano	1	ano	ano	2
Bankovní spojení	ne	ano	1	ne	ano	1
IČO	ne	ano	1	ne	ano	1
DIČ	ne	ano	1	ne	ano	1
Dokumenty	ne	ano	1	ne	ano	1
Žádosti o informace	ne	ano	1	ne	ano	1
Příjem žádostí	ne	ano	1	ne	ano	1
Opravné prostředky	ne	ano	1	ne	ano	1
Formuláře ke stažení	-	ano	1	-	ano	1
Postupy vyřizování požadavků	ne	ano	1	ne	ano	1
Sazebník úhrad	ne	ano	1	ne	ano	1
Výroční zpráva	ne	ano	1	ne	ano	1
Celkové hodnocení			19			20

Z předcházející tabulky je zřejmé, že oba úřady vyšly z celkového hodnocení úředních desek a oficiálních internetových stránek úřadu bez větší úhony, bere-li se v úvahu, že maximální zisk bodů je 21. Z tabulky je však méně jasné, jakého hodnocení se dostalo úředním deskám a internetovým stránkám zvlášť.

Internetové stránky

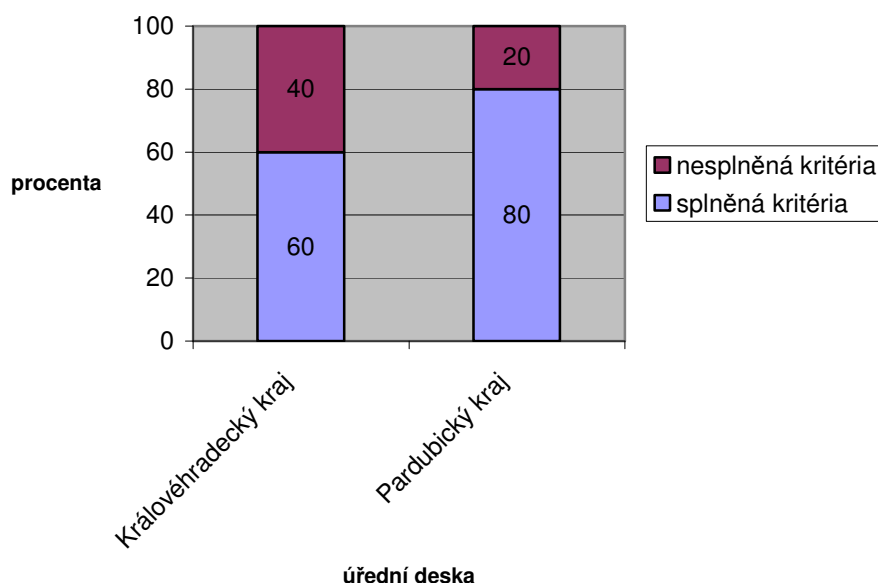
Hodnocení internetových stránek bylo stoprocentní, Graf 4 znázorňuje pouze úřední desky.

Úřední deska

Graf vychází z poměru splněných kritérií a nesplněných kritérií, která musí dodržovat pouze úřední desky. Jde o dohromady 5 následujících kritérií:

- zpřístupnění obsahu informací na úřední desce,
- plný název organizace,
- důvod a způsob založení organizace, včetně podmínek a principů, za kterých provozuje svoji činnost,
- kontakty,
- popis vnitřní organizační struktury.

Porovná-li se výsledky úředních desek z grafu, je evidentní, že tady krajské úřady již méně dbají na dodržování zákonů.

Graf 4: Procentuální porovnání plnění stanovených kritérií (zdroj: vlastní)

6.3 Hodnocení jednotlivých městských úřadů

6.3.1 Městský úřad Dobruška

Úřední deska

Městský úřad sídlí na náměstí F. L. Věka 11. Úřední deska se nachází na budově úřadu a obsahuje zřetelně čitelnou poznámku, že další část desky je na druhé straně náměstí u vchodu do Informačního centra. Na úřední desce chybí kontakty a důvod založení organizace. Úřední deska splňuje následující požadavky:

- název organizace,
- přístupnost úřední desky.

Internetové stránky

Internetové stránky města splňují všechna předepsaná kritéria kromě neuvedení skutečnosti, že město nemá přiděleno daňové identifikační číslo.

6.3.2 Městský úřad Úpice

Úřední deska

Úřední deska se nachází na budově Městského úřadu v ulici Pod Městem 624. Tvoří ji jedna velká tabule s názvem subjektu, znakem města a nápisem „Úřední deska“, tato deska byla jedinou, která měla tyto údaje čitelné i z velké vzdálenosti. Jediné, co deska postrádá jsou důvody a způsob založení úřadu a kontakty. Mezi splněné požadavky patří:

- úplný název organizace i v hlavičkách vyvěšených dokumentů,
- úřední deska je kdykoliv veřejně přístupná.

Internetové stránky

Oficiální internetové stránky města jsou ve velmi moderním provedení, ale některé informace jsou špatně vyhledatelné (např. výroční zprávy). Zcela nedostupné byly jakékoliv informace o tom, jak a kde mohou FO a PO podávat žádosti o informace (byla uvedena pouze e-mailová adresa e-podatelný), chyběly i opravné prostředky a jakékoliv informace o popisech postupů vyřizování požadavků. Dalším nedostatkem byla nepřehlednost některých článků. Např. popis důvodů a způsobů založení organizace je napsán jako souvislý text se stejným druhem písma bez jakýchkoliv zvýraznění.

6.3.3 Městský úřad Týniště nad Orlicí

Úřední deska

Úřední deska se nachází na Mírovém náměstí 90. Desku tvoří 6 tabulí, jedna část je přímo na budově úřadu, další před budovou přímo na náměstí. Všechny desky jsou opatřeny nadpisem, ale chybí zde jakékoliv kontakty na pracoviště úřadu a důvody a způsob založení organizace. Úřední deska splňuje:

- oficiální název organizace je na hlavičkách zobrazovaných dokumentů a na první tabuli desky,
- neomezená přístupnost desky.

Internetové stránky

Oficiální internetové stránky jsou vysoce přehledné a informace jsou, i díky oknu pro vyhledávání, snadno vyhledatelné. Přesto stránky nesplňují následující požadavky:

- příjem žádostí a dalších podání - příliš stručné informace nebo některé zcela chybí,
- úhrady za poskytování informací – je zde sice odkaz na sazebník, ale je nefunkční,
- výroční zprávy – je zde odkaz na zprávy, ale je také nefunkční.

6.3.4 Městský úřad Kostelec nad Orlicí

Úřední deska

Městský úřad sídlí na Palackého náměstí 38. Úřad se nachází ve 3 budovách, před starou budovou je na tabuli bývalé úřední desky informace o přestěhování úřední desky ke vchodu do nově zrekonstruované budovy úřadu. Desku tvoří celkem 11 tabulí zřetelně označených nápisem „Úřední deska“. Na jedné z desek je uveden plný název organizace a odkaz na internetovou adresu stránek města, což ale přesně nesplňuje kritéria. Splněné požadavky:

- plný název organizace,
- přístupnost úřední desky.

Internetové stránky

Oficiální internetové stránky jsou přehledné a zaručují dobrou orientaci, obsahují i okno pro rychlé vyhledávání. Jedinými nesplněnými kritérii jsou nedostupné odkazy na podrobnosti k žádostem o informace a na úhrady za poskytování informací. Další informace splňují všechna kritéria.

6.3.5 Městský úřad Třebachovice pod Orebem

Úřední deska

Městský úřad sídlí na Masarykově náměstí 14. Úřední deska se nachází vpravo od budovy u parkoviště na dvou velkých tabulích zřetelně označených názvem. Splněná kritéria:

- úplný oficiální název organizace,
- uvedené kontakty,
- důvod a způsob založení organizace – tyto podmínky splňuje jako jediný ze všech posuzovaných úřadů a magistrátů,
- organizační struktura,
- bankovní spojení,

- IČO, DIČ,
- nepřetržitá přístupnost informací.

Internetové stránky

Oficiální internetové stránky města jsou přehledné, chybí však okno pro rychlé vyhledávání, ale i tak je orientace na stránkách velmi dobrá. Stránky splňují všechna kritéria, kromě kritéria postupů vyřizování požadavků, kde jsou nastíněny pouze postupy při krizových situacích – povodně, apod.

6.4 Porovnání městských úřadů

Shrnutí hodnocení Městských úřadů vybraných obcí Královéhradeckého kraje je zhodnoceno v Tabulce 2.

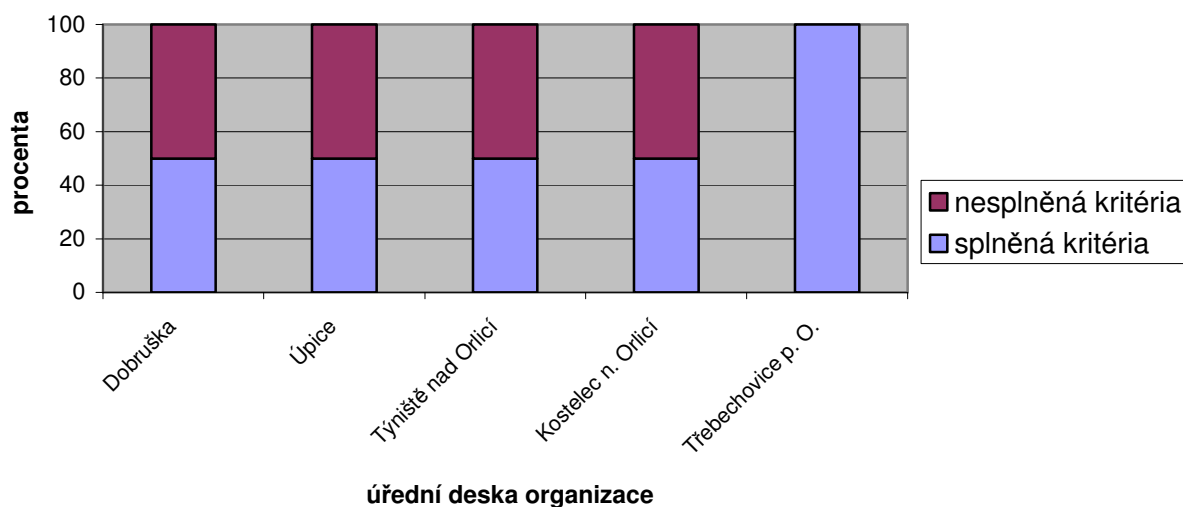
Tabulka 2: Shrnutí hodnocení úředních desek vybraných městských úřadů (zdroj: vlastní)

Kritérium	Dobruška			Úpice			Týniště nad Orlicí			Kostelec nad Orlicí			Třebechovice p. Orebem		
	úřed. deska	www	body	úřed. deska	www	body	úřed. deska	www	body	úřed. deska	www	body	úřed. deska	www	body
Zpřístupnění informací	ano	ano	1	ano	ano	1	ano	ano	1	ano	ano	1	ano	ano	1
Název organizace	ano	ano	4	ano	ano	4	ano	ano	4	ano	ano	4	ano	ano	4
Důvod a způsob založení	ne	ano	1	ne	ano	1	ne	ano	1	ne	ano	1	ano	ano	2
Organizační struktura	ne	ano	1	ne	ano	1	ne	ano	1	ne	ano	1	ne	ano	1
Kontakty	ne	ano	1	ne	ano	1	ano	ano	2	ano	ano	2	ano	ano	2
Bankovní spojení	ne	ano	1	ne	ano	1	ne	ano	1	ne	ano	1	ne	ano	1
IČO	ne	ano	1	ne	ano	1	ne	ano	1	ne	ano	1	ano	ano	1
DIČ	ne	ne	0	ne	ano	1	ne	ano	1	ne	ano	1	ano	ano	1
Dokumenty	ne	ano	1	ne	ano	1	ne	ano	1	ne	ano	1	ne	ano	1
Žádosti o informace	ne	ano	1	ne	ne	0	ne	ano	1	ne	ne	0	ne	ano	1
Příjem žádostí	ne	ano	1	ne	ne	0	ne	ne	0	ne	ano	1	ne	ano	1
Opravné prostředky	ne	ano	1	ne	ne	0	ne	ano	1	ne	ano	1	ne	ano	1
Formuláře ke stažení	-	ano	1	-	ano	1	-	ano	1	-	ano	1	-	ano	1
Postupy vyřizování požadavků	ne	ano	1	ne	ne	0	ne	ano	1	ne	ano	1	ne	ne	0
Sazebník úhrad	ne	ano	1	ne	ano	1	ne	ne	0	ne	ne	0	ne	ano	1
Výroční zpráva	ne	ano	1	ne	ano	1	ne	ne	0	ne	ano	1	ne	ano	1
Celkové hodnocení			18			15			17			18			20

Úřední deska

Z Tabulky 2 je zřejmé, že situace hierarchicky níže postavených městských úřadů, je rozdílná oproti vybraným a již výše hodnoceným krajským úřadům.

Povinné zveřejňování informací na úředních deskách všech městských úřadů je na stejné úrovni, úřady zveřejňují shodné základní informace. Informace, které na úředních deskách úřadů nejvíce chybí jsou základní kontakty a dále důvod a způsob založení organizace, dále zcela chybí organizační struktura, což ale lze vzhledem k velikosti obcí a menší složitosti hierarchické struktury úřadů, prominout. Jedinou výjimkou byl Městský úřad Třebechovice pod Orebem, který kromě povinně vyvěšovaných informací zveřejňuje jako jediný i další z hodnocených kritérií, což se odrazilo v celkovém hodnocení, které je zobrazeno v Grafu 5, kde úřední deska Třebechovic pod Orebem získala sto procent. I tato skutečnost pomohla tomuto MÚ získat 20 bodů a 1. místo ze všech pěti hodnocených úřadů. Graf 5 vychází z poměru splněných a nesplněných kritérií úředních desek. Stejně jako u hodnocení krajských úřadů musely desky městských úřadů splňovat dohromady 5 kritérií.

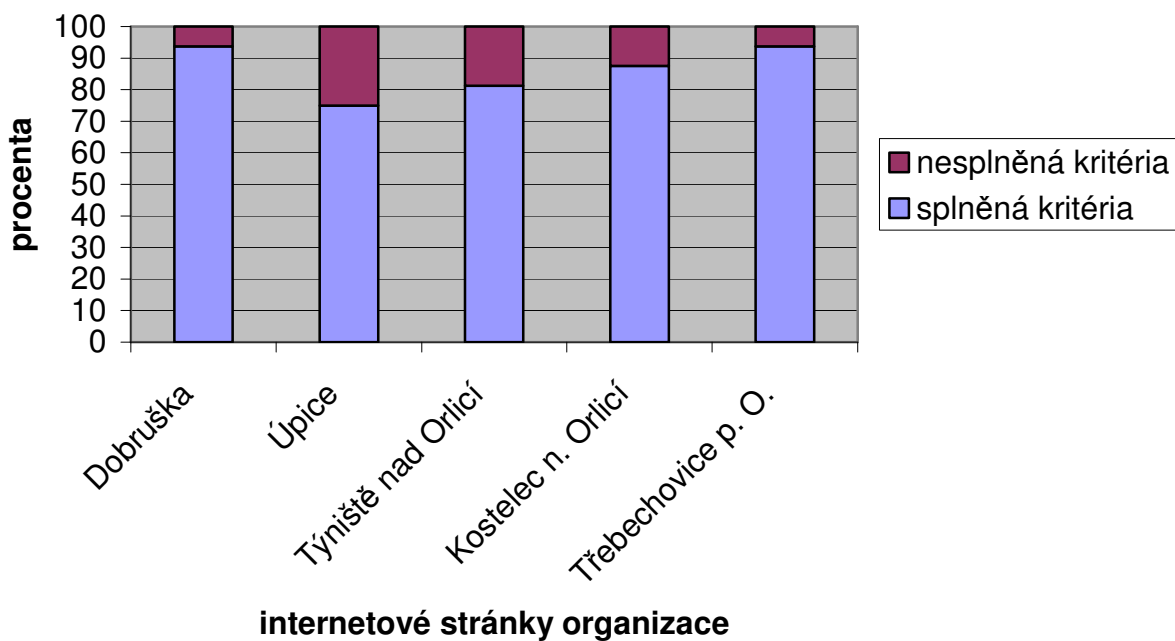

Graf 5: Plnění kritérií na úředních deskách organizací (zdroj: vlastní)

Internetové stránky

V hodnocení oficiálních internetových stránek obcí vyšly nejhůře stránky Úpice (viz Tabulka 2), na kterých nebyly dostupné některé povinně zveřejňované obce, buď o nich nebyla vůbec zmínka nebo odkaz nefungoval. Nefunkčnost odkazů byl největší problém u všech hodnocených subjektů, který se odrazil v jejich celkovém hodnocení. V porovnání s úředními

deskami je chyb na internetových stránkách méně, což na základě plnění respektive neplnění kritérií zobrazuje Graf 6. Internetové stránky městských úřadů musely splňovat dohromady 16 kritérií.

Graf 6: Plnění kritérií na internetových stránkách organizací (zdroj: vlastní)

7 Návrhy pro zlepšení dálkového přístupu k informacím

Jak již bylo v předešlých kapitolách zmíněno, přístup k informacím u vybraných stupňů veřejné správy se liší podle toho, zda se jedná o informace na úředních deskách nebo na oficiálních internetových stránkách organizací. Úřední desky v žádném ze sledovaných případů nebyly v hodnocení ani jednou lepší než internetové stránky organizací, tento fakt se týká krajských úřadů i městských úřadů zároveň. Z těchto skutečností by se dalo soudit, že organizace se více zaměřují právě na internetové stránky, příčinou tohoto stavu by mohly být tyto skutečnosti:

- přístup k internetu se stává dostupnějším i starším generacím, které se čím dál častěji začínají s Internetem a jeho přínosy seznamovat, čímž může návštěvnost tištěných úředních desek upadat,
- snadnější správa a aktualizace informací na internetových stránkách,
- rychlý technologický vývoj ve světě informatiky.

Z dalších výsledků vyplývá, že zákon se daří lépe dodržovat krajským úřadům než městským úřadům. I když tato skutečnost by se jistě mohla změnit. Jasným důkazem toho, že je to možné, je Městský úřad v Třebchovicích pod Orebem, jehož bodové hodnocení je stejné jako Pardubického kraje a dokonce o bod lepší než Královéhradeckého kraje. Zajisté by pomohlo, kdyby se správci internetových stránek zaměřily na kontrolu funkčnosti odkazů na stránkách. Některá města na svých stránkách mají uvedenou e-mailovou adresu, kam je možné napsat upozornění pro případ zjištění nefunkčnosti stránek. Kdyby tento způsob kontroly byl na všech stránkách, jistě by to usnadnilo práci správcům a také by zlepšilo přístup k informacím. Podstatným problémem je, že úřadům nehrozí žádné sankce ani postihy v případě nedodržování zákonů. Zavedením sankcí nebo postihů by jistě vzbudilo větší zájem úřadů o zlepšení komunikace s občany.

Častým problémem byla nepřehlednost a nekompletnost zveřejňovaných informací dle zákona 106/1999 Sb. Na většině stránek byly tyto informace umístěny v různých odkazech, často bylo nutné prohledat celé stránky odkaz po odkazu, aby se zjistilo, jestli je informace zveřejněna, či nikoliv. Tento problém byl správně a přehledně vyřešen například na stránkách Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, Městského úřadu Třebchovice pod Orebem. Oba tyto úřady všechny povinně zobrazované informace umístily pod jeden souhrnný odkaz s názvy jako „Povinně zveřejňované informace“ nebo „Zákon 106/1999 Sb.“.

Určitě by se také nemělo zapomínat na aktualizace informací na internetových stránkách. Nejedná se pouze o zveřejňované dokumenty na elektronických úředních deskách, ale také o aktualizace, které přinášejí novely zákonů, dále pravidelně každý rok zveřejnit výroční zprávu, aktualizovat a upravovat formuláře pro různé žádosti a podání.

Problémem jistě může být nevědomost občanů, často ani nevědí že mají zákonné právo na informace nebo netuší, jak mohou tohoto práva využít. Bylo by proto vhodné, kdyby občané byli informováni například v regionálních zpravodajstvích, v městských zpravodajích, například formou seriálů, kde by se občané měly možnost dozvědět více o zákoně 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, o způsobech, jak informace získat, na koho se obrátit v případě určitého problému, postupy řešení situací apod. Tabule některých úředních desek nebyly zaplněny, některé byly dokonce zcela nevyužité, zajisté by se tato volná místa dala využít k prezentaci uvedených informací.

Závěr

Cílem této práce bylo zhodnotit, jak vybrané stupně veřejné správy dodržují platné zákony, zejména zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím a § 26 Úřední deska, zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

První kapitola této práce pomůže čtenáři lépe pochopit problematiku veřejné správy a zavede ho hlouběji do územní samosprávy, kde je nastíněno její fungování na jednotlivých úrovních. Druhá a třetí kapitola dokládá a zdůrazňuje důležitost práva na informace ve veřejné správě v dnešní demokratické společnosti a ukazuje, že občané se o informace z veřejné správy zajímají. Je zde podrobně rozebrána legislativa, která podepírá občanské právo na přístup k informacím. Práce dále postupuje k neméně důležité části práce, kde se zaměřuje na vybrané stupně veřejné správy a charakterizuje pomocí základních informací hierarchicky výše postavené krajské úřady a níže postavené městské úřady.

Stěžejní částí práce je hodnocení vybraných organizací veřejné správy z pohledu zveřejňování povinných informací, které je zpracováno podle platných zákonů. Práce hodnotí poskytování povinně zveřejňovaných informací vybranými organizacemi podle stanovených kritérií, označuje je jako splněné či nesplněné a přiděluje, na základě zjištěných skutečností, jednotlivým organizacím body, přičemž je zvlášť hodnocen stav na úředních deskách úřadů a na oficiálních internetových stránkách organizací. Nasbírané informace jsou dále po jednotlivých úrovních hodnoceny bodovým ziskem a jsou zde rozebrána pozitiva a nedostatky jak pro každý úřad samostatně, tak zvlášť všechny krajské úřady a městské úřady souhrnně.

Výsledkem celého šetření je zjištění, že ani jedna organizace stoprocentně nesplňuje platnou legislativu. Lépe dopadlo hodnocení krajských úřadů, jejichž internetové stránky splňují naprosto všechna kritéria, nedostatky byly však zjištěny u úředních desek obou úřadů. Městské úřady až na dvě výjimky nesplňují spoustu kritérií na svých oficiálních internetových stránkách, nemluvě o hrubých nedostacích na úředních deskách. Pro celkovou přehlednost, jsou všechny výsledky prezentovány v tabulkách a grafech. Souhrnné porovnání pak přináší, z důvodů zjištění nedodržování legislativy, návrhy pro zlepšení dálkového přístupu k informacím, kde se obecně nahlíží na všechny porovnávané subjekty. Jsou zde nastíněny možné důvody, které by mohly vysvětlit příčiny nesplnění kritérií a praktické návrhy pro zlepšení přístupu k informacím, jež by mohly být využity v praxi k odstranění nedostatků nejen u krajských a městských úřadů, ale i jiných subjektů veřejné správy, které se musí řídit stejnými právními předpisy.

Seznam použité literatury

- [1] *Analýza informačních potřeb (Praha)*. [online]. [cit. 2008-07-20]. Dostupný z WWW: <http://www.praha.eu/jnp/cz/obcan/mesto/informacni_spolecnost/analyza_informacnich_potreb_praha.html>.
- [2] *Centrální elektronická podatelna a elektronická úřední deska pro subjekty veřejné správy*. [online]. [cit. 2008-07-20]. Dostupný z WWW: <<http://www.egovernment.cz/archiv/PDF%202-06/hkcr.pdf>>.
- [3] *Elektronická úřední deska podle §26 zákona 500/2004 Sb.* [online]. [cit. 2008-07-20]. Dostupný z WWW: <<http://www.ideska.net/>>.
- [4] GÉCIOVÁ, M. *Základy a teória verejnej správy*. Košice: UPJŠ, 2002. ISBN 80-7097-492-3.
- [5] HALÁSKOVÁ, M. *Veřejná správa v České republice a zemích EU*. 1. vyd. Ostrava: VŠB – Technická univerzita, 2006. ISBN 80-248-1266-5.
- [6] HALÁSKOVÁ, M., KOVÁŘ, J. *Veřejná ekonomika a veřejná správa*. 1. vyd. Ostrava: VŠB – Technická univerzita, 2004. ISBN 80-248-0587-1.
- [7] *Hradec Králové*. [online]. [cit. 2008-07-23]. Dostupný z WWW: <http://www.hradeckralove.org/cz/Magistrat/zakon_106_99.html>.
- [8] KORBEL, F. *Svobodný přístup k informacím podle zákona 106/1999 Sb.: vybrané problémy*. [online]. [cit. 2008-07-15]. Dostupný z WWW: <http://www.otevrete.cz/files/Korbel_Disertace_3.pdf>.
- [9] KOUDELKA, Z. *Obce a kraje: podle reformy veřejné správy v roce 2001*. 2. vyd. Praha: Linde Praha a. s. 2001. ISBN 80-7201-272-X.
- [10] *Krajský úřad Královéhradeckého kraje*. [online]. [cit. 2008-08-05]. Dostupný z WWW: <<http://www.kr-kralovehradecky.cz/>>.
- [11] *Královéhradecký kraj: o kraji*. [online]. [cit. 2008-07-20]. Dostupný z WWW: <<http://www.atlasceska.cz/kralovehradecky-kraj/>>.
- [12] *Královéhradecký kraj: popis regionu*. [online]. [cit. 2008-07-20]. Dostupný z WWW: <http://www.trasovnik.cz/k_khrad/k_khrad.asp>.

- [13] LUKÁŠ, M.: *Městský informační management*. 1. vyd. Praha: Grada, 2000. ISBN 80-7169-554-8.
- [14] *Metodický návod pro vedení elektronické úřední desky v územních samosprávných celcích*. [online]. [cit. 2008-07-20]. Dostupný z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/ministerstvo/spravni-rad/metodiky/metodika_desky.html>.
- [15] *Město Dobruška* [online]. [cit. 2008-07-27]. Dostupný z WWW: <<http://www.mestodobruska.cz/>>.
- [16] *Město Kostelec nad Orlicí* [online]. [cit. 2008-07-27]. Dostupný z WWW: <<http://www.kostelecno.cz/mesto/zakladni-informace>>.
- [17] *Nová pravidla pro úřední desky* [online]. [cit. 2008-07-17]. Dostupný z WWW: <<http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6207802>>.
- [18] NOVOTNÝ, V. *Územní samospráva a její organizace*. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2005. ISBN 80-86754-42-1.
- [19] *O Úpici* [online]. [cit. 2008-07-27]. Dostupný z WWW: <http://www.upice.cz/php_/index.php?option=com_content&task=view&id=1&Itemid=2>.
- [20] *Pardubický kraj* [online]. [cit. 2008-07-17]. Dostupný z WWW: <<http://www.pardubickykraj.cz/index.asp?thema=2613&category>>.
- [21] *Pardubický kraj: Informace pro veřejnost* [online]. [cit. 2008-07-17]. Dostupný z WWW: <<http://www.pardubickykraj.cz/index.asp?thema=2615&category=>>>.
- [22] SKULOVÁ, S. a kol. *Základy správní vědy*. Brno: MU, 1998. ISBN 80-210-1828-3.
- [23] *Třebechovice pod Erebem* [online]. [cit. 2008-07-27]. Dostupný z WWW: <<http://www.trebechovice.cz/>>.
- [24] *Týniště nad Orlicí: O městě* [online]. [cit. 2008-07-27]. Dostupný z WWW: <<http://www.tyniste.cz/?page=o-meste/>>.
- [25] *Úřední deska v novém správním řádu* [online]. [cit. 2008-07-17]. Dostupný z WWW: <<http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6201382>>.

- [26] Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších změn.
- [27] *Územní plánování v České republice 2007* [online]. [cit. 2008-06-17]. Dostupný z WWW: <<http://www.uur.cz/images/publikace/metodickeprirucky/plnezneni/uzemni-planovani-v-cr-2007-cz-an/uzemni-planovani-cr-08-2007-cz.pdf>>.
- [28] Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím
- [29] Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)
- [30] Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení)
- [31] § 26 Úřední deska, zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

Seznam grafů

Graf 1:	Procenta občanů, kteří se zajímají o informace z veřejné správy	14
Graf 2:	Využití elektronické komunikace s úřady.....	20
Graf 3:	Návštěvnost jednotlivých úřadů a institucí.....	22
Graf 4:	Procentuální porovnání plnění stanovených kritérií.....	35
Graf 5:	Plnění kritérií na úředních deskách organizací.....	40
Graf 6:	Plnění kritérií na internetových stránkách organizací.....	41

Seznam tabulek

Tabulka 1: Shrnutí hodnocení vybraných krajských úřadů.....	34
Tabulka 2: Shrnutí hodnocení vybraných městských úřadů.....	39

Seznam obrázků

Obrázek 1: Tříúrovňové dělení státní správy a samosprávy při řízení vztahů objektů reálného světa.....	9
Obrázek 2: Stránka s informacemi pro veřejnost.....	32
Obrázek 3: Hlavní stránka Krajského úřadu Královéhradeckého kraje.....	33

Seznam zkratk

apod. – a podobně

DIČ – Daňové identifikační číslo

FO – Fyzická osoba

IČO - Identifikační číslo organizace

KÚ – Krajský úřad

MÚ – Městský úřad

PO – Právnícká osoba

Přílohy

Příloha 1: Plné znění zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

Příloha 2: § 26 Úřední deska, zákon č. 500/2004 Sb., správní řád.

Příloha 1: Plné znění zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

106

ZÁKON

ze dne 11. května 1999

o svobodném přístupu k informacím

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

§ 1

Účel zákona

Zákon upravuje podmínky práva svobodného přístupu k informacím a stanoví základní podmínky, za nichž jsou informace poskytovány.

§ 2

Povinnost poskytovat informace

(1) Povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, jsou státní orgány a orgány územní samosprávy.

(2) Povinnými subjekty jsou dále ty subjekty, kterým zákon svěřil rozhodování o právech, právech chráněných zájmech nebo povinnostech fyzických nebo právnických osob v oblasti veřejné správy, a to pouze v rozsahu této jejich rozhodovací činnosti.

(3) Zákon se nevztahuje na postup při poskytování informací povinnými subjekty, který je upraven zvláštními předpisy.¹⁾

§ 3

Základní pojmy

(1) Žadatelem pro účel tohoto zákona je každá fyzická i právnická osoba, která žádá o informaci.

(2) Možností dálkového přístupu pro účel tohoto zákona je přístup k informaci neomezeného okruhu žadatelů pomocí telekomunikačního zařízení²⁾ (například prostřednictvím sítě Internet).

(3) Zveřejněnou informací pro účel tohoto zákona je taková informace, která může být vždy znovu vyhledána a získána, zejména vydaná tiskem nebo na jiném nosiči dat umožňujícím zápis a uchování informace, vystavená na úřední desce, s možností dálkového přístupu nebo umístěná ve veřejné knihovně.³⁾

(4) Doprovodnou informací pro účel tohoto zákona je taková informace, která úzce souvisí s požadovanou informací (například údaj o její existenci, původu, počtu, důvodu odepření, době, po kterou důvod odepření trvá a kdy bude znovu přezkoumán, a dalších důležitých rysech).

§ 4

Poskytování informací

Povinné subjekty poskytují informace žadateli na základě žádosti nebo zveřejněním.

§ 5

Zveřejňování informací

(1) Každý povinný subjekt musí pro informování veřejnosti ve svém sídle a svých úřadovnách zveřejnit na místě, které je všeobecně přístupné, jakož i umožnit pořízení jejich kopie, tyto informace:

a) důvod a způsob založení povinného subjektu, včetně podmínek a principů, za kterých provozuje svoji činnost,

b) popis své organizační struktury, místo a způsob, jak získat příslušné informace, kde lze podat žádost či stížnost, předložit návrh, podnět či jiné dožádání anebo obdržet rozhodnutí,

c) místo, lhůtu a způsob, kde lze podat opravný prostředek proti rozhodnutí povinného subjektu, a to včetně výslovného uvedení požadavků, které jsou v této souvislosti kladeny na žadatele, jakož i popis postupů a pravidel, která je třeba dodržovat při těchto činnostech, a název příslušného formuláře a způsob a místo, kde lze takový formulář získat,

d) postup, který musí povinný subjekt dodržovat při vyřizování všech žádostí, návrhů i jiných dožádání občanů, a to včetně příslušných lhůt, které je třeba dodržovat,

e) přehled nejdůležitějších předpisů, podle nichž povinný subjekt zejména jedná a rozhoduje, které stanovují právo žádat informace a povinnost poskytovat informace a které upravují další práva občanů ve vztahu k povinnému subjektu, a to včetně informace, kde a kdy jsou tyto předpisy poskytnuty k nahlédnutí,

f) sazebník úhrad za poskytování informací,

g) výroční zprávu za předcházející kalendářní rok o své činnosti v oblasti poskytování informací (§ 18).

(2) Povinné subjekty jsou povinny zveřejňovat informace uvedené v odstavci 1 též způsobem umožňujícím dálkový přístup. Tato povinnost se nevztahuje na povinné subjekty, které jsou pouze fyzickými osobami.

(3) Povinné subjekty, které vedou a spravují registry obsahující informace, které jsou na základě zvláštního zákona každému přístupné, jsou tyto údaje povinny zveřejňovat v přehledné formě způsobem umožňujícím i dálkový přístup. Na tyto subjekty se pro tento účel nevztahuje povinnost zamezit sdružování informací podle § 17 písm. f) zákona č. 256/1992 Sb., o ochraně osobních údajů v informačních systémech.

(4) Povinný subjekt může informace podle odstavce 1 zveřejnit i dalšími způsoby a s výjimkami uvedenými v tomto zákoně může zveřejnit i další informace.

§ 6

Povinnost odkázat na zveřejněnou informaci

(1) Pokud žádost směřuje k poskytnutí zveřejněné informace, může povinný subjekt co nejdříve, nejpozději však do sedmi dnů, místo poskytnutí informace sdělit žadateli údaje umožňující vyhledání a získání zveřejněné informace.

(2) Pokud žadatel trvá na přímém poskytnutí zveřejněné informace, povinný subjekt mu ji poskytne.

§ 7

Ochrana utajovaných skutečností

Je-li požadovaná informace v souladu s právními předpisy⁴⁾ označena za utajovanou skutečnost, k níž žadatel nemá oprávněný přístup, povinný subjekt ji neposkytne.

§ 8

Ochrana osobnosti a soukromí

(1) Informace, které vypovídají o osobnosti a soukromí fyzické osoby, zejména o jejím rasovém původu, národnosti, politických postojích a členství v politických stranách a hnutích, vztahu k náboženství, o její trestné činnosti, zdraví, sexuálním životě a majetkových poměrech, povinný subjekt poskytne pouze tehdy, stanoví-li tak zvláštní zákon, nebo s předchozím písemným souhlasem žijící dotčené osoby. Jestliže dotčená osoba nežije, lze informaci o ní poskytnout jen za předpokladu, že bude zachována její lidská důstojnost, osobní čest, dobrá pověst a chráněno její dobré jméno.

(2) Písemnosti osobní povahy, podobizny, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkající se fyzické osoby nebo jejich projevů osobní povahy povinný subjekt poskytne jen za podmínek stanovených zvláštním zákonem.⁵⁾

§ 9

Ochrana obchodního tajemství

(1) Pokud je požadovaná informace označena za obchodní tajemství,⁶⁾ povinný subjekt ji neposkytne.

(2) Při poskytování informace, která se týká používání prostředků státního rozpočtu, rozpočtu územního celku nebo fondu zřízeného zákonem⁷⁾ anebo nakládání s majetkem těchto subjektů, se nepovažuje poskytnutí informace o rozsahu a příjemci těchto prostředků za porušení obchodního tajemství.

§ 10

Ochrana důvěrnosti majetkových poměrů

Informace o majetkových poměrech osoby, která není povinným subjektem, získané na základě zákonů o daních, poplatcích, penzijním nebo zdravotním pojištění anebo sociálním zabezpečení⁸⁾ povinný subjekt podle tohoto zákona neposkytne.

§ 11

Další omezení práva na informace

(1) Povinný subjekt může omezit poskytnutí informace, pokud:

a) se vztahuje výlučně k vnitřním pokynům a personálním předpisům povinného subjektu,

b) jde o novou informaci, která vznikla při přípravě rozhodnutí povinného subjektu, pokud zákon nestanoví jinak; to platí jen do doby, kdy se příprava ukončí rozhodnutím.

(2) Povinný subjekt informaci neposkytne, pokud:

a) byla předána osobou, jíž takovouto povinnost zákon neukládá, pokud nesdělila, že s poskytnutím informace souhlasí,

b) ji zveřejňuje na základě zvláštního zákona⁹⁾ a v předem stanovených pravidelných obdobích až do nejbližšího následujícího období,

c) by tím byla porušena ochrana duševního vlastnictví stanovená zvláštním předpisem.¹⁰⁾

(3) Při poskytování informací, které získal povinný subjekt od třetí osoby k plnění úkolů na základě zvláštního zákona,¹¹⁾ podle kterého by se na ně vztahovala povinnost mlčenlivosti anebo jiný postup chránící je před zveřejněním nebo zneužitím, avšak které lze poskytnout podle tohoto zákona, poskytne povinný subjekt jen ty informace, které přímo souvisejí s plněním jeho úkolu.

(4) Povinné subjekty dále neposkytnou informace o

- a) probíhajícím trestním řízením,
- b) rozhodovací činnosti soudů,
- c) plnění úkolů zpravodajských služeb,¹²⁾
- d) přípravě, průběhu a projednávání výsledků kontrol v orgánech Nejvyššího kontrolního úřadu.

Ustanovení zvláštních zákonů¹³⁾ o poskytování informací v uvedených oblastech tím nejsou dotčena.

§ 12

Podmínky omezení

Všechna omezení práva na informace provede povinný subjekt tak, že poskytne požadované informace včetně doprovodných informací po vyloučení těch informací, u nichž to stanoví zákon. Právo odepřít informaci trvá pouze po dobu, po kterou trvá důvod odepření. V odůvodněných případech povinný subjekt ověří, zda důvod odepření trvá.

§ 13

Žádost o poskytnutí informace

(1) Žádost o poskytnutí informace se podává ústně nebo písemně, a to i prostřednictvím telekomunikačního zařízení.

(2) Není-li žadateli na ústně podanou žádost informace poskytnuta anebo nepovažuje-li žadatel informaci poskytnutou na ústně podanou žádost za dostačující, je třeba podat žádost písemně.

(3) Ustanovení § 14 až 16 a § 18 platí pouze pro žádosti podané písemně.

Postup při podávání a vyřizování písemných žádostí o poskytnutí informace

(1) Žádost je podána dnem, kdy ji obdržel povinný subjekt. Sdělení žadatele, že trvá na poskytnutí informace podle § 6 odst. 2, se považuje za nové podání žádosti.

(2) Z podání musí být zřejmé, kterému povinnému subjektu je určeno a kdo jej činí. U podání prostřednictvím telekomunikačního zařízení²⁾ musí být uvedena rovněž příslušná identifikace žadatele (například elektronická adresa). Neobsahuje-li žádost tyto údaje, není žádost podáním ve smyslu tohoto zákona a žádost se odloží.

(3) Povinný subjekt posoudí obsah žádosti a:

a) v případě, že je žádost nesrozumitelná, není zřejmé, jaká informace je požadována, nebo je formulována příliš obecně, vyzve žadatele ve lhůtě do sedmi dnů od podání žádosti, aby žádost upřesnil, neupřesní-li žadatel žádost do 30 dnů, rozhodne o odmítnutí žádosti,

b) v případě, že požadované informace se nevztahují k jeho působnosti, žádost odloží a tuto odůvodněnou skutečnost sdělí do tří dnů žadateli,

c) poskytne požadovanou informaci ve lhůtě nejpozději do 15 dnů od přijetí podání nebo od upřesnění žádosti podle písmena a), a to písemně, nahlédnutím do spisu, včetně možnosti pořídit kopii, nebo na paměťových médiích.

(4) O postupu při poskytování informace se pořídí záznam.

(5) Lhůtu pro poskytnutí informace je možno prodloužit ze závažných důvodů, nejvýše však o deset dní. Závažnými důvody jsou:

a) vyhledání a sběr požadovaných informací v jiných úřadovnách, které jsou oddělené od úřadovny vyřizující žádost,

b) vyhledání a sběr objemného množství oddělených a odlišných informací požadovaných v jedné žádosti,

c) konzultace s jiným povinným subjektem, který má závažný zájem na rozhodnutí o žádosti, nebo mezi dvěma nebo více složkami povinného subjektu, které mají závažný zájem na předmětu žádosti.

Žadatel musí být o prodloužení lhůty i o jeho důvodech vždy prokazatelně informován, a to včas před uplynutím lhůty pro poskytnutí informace.

§ 15

(1) Pokud povinný subjekt žádosti, byť i jen zčásti, nevyhoví, vydá o tom ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí, s výjimkou případů, kdy se žádost odloží podle § 14 odst. 2 nebo podle § 14 odst. 3 písm. b). Je-li povinným subjektem obec, vydává rozhodnutí obecní úřad.

(2) Rozhodnutí musí obsahovat označení povinného subjektu, číslo jednacích a datum vydání rozhodnutí, označení příjemce rozhodnutí, výrok s uvedením právních předpisů, podle nichž bylo rozhodováno, odůvodnění každého omezení práva na informace, poučení o místu, době a formě podání opravného prostředku, vlastnoruční podpis pověřeného pracovníka povinného subjektu s uvedením jména, příjmení a funkce.

(3) Rozhodnutí se doručuje do vlastních rukou žadatele.

(4) Jestliže orgán ve lhůtě pro vyřízení žádosti neposkytl informace či nevydal rozhodnutí podle § 15 odst. 1, má se za to, že vydal rozhodnutí, kterým informace odepřel. Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání do 15 dnů ode dne, kdy uplynula lhůta pro vyřízení žádosti.

Rozhodnutí

§ 16

Odvolání

(1) Proti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti lze podat odvolání ve lhůtě do 15 dnů od doručení rozhodnutí nebo od marného uplynutí lhůty pro vyřízení žádosti v případě uvedeném v § 15 odst. 4. Odvolání se podává u povinného subjektu, který rozhodnutí vydal nebo měl vydat.

(2) O odvolání proti rozhodnutí povinného subjektu rozhoduje povinný subjekt nejbližší vyššího stupně nadřazený povinnému subjektu, který rozhodnutí vydal nebo měl vydat. Jde-li o rozhodnutí obecního úřadu, které se týká informací ve věcech samostatné působnosti obce, rozhoduje o odvolání obecní rada, pokud obecní zastupitelstvo nestanoví, že rozhoduje jiný orgán obce. V ostatních případech rozhoduje o odvolání ten, kdo stojí v čele povinného subjektu, který rozhodnutí vydal nebo měl vydat, a je oprávněn za něj jednat.

(3) Odvolací orgán rozhodne o odvolání do 15 dnů od předložení odvolání povinným subjektem. Jestliže v uvedené lhůtě o odvolání nerozhodl, má se za to, že vydal rozhodnutí, kterým odvolání zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil; za den doručení tohoto rozhodnutí se považuje den následující po uplynutí lhůty pro vyřízení odvolání.

(4) Proti rozhodnutí o odvolání se nelze odvolat.

(5) Proti rozhodnutí ústředního orgánu státní správy o odmítnutí žádosti lze podat rozklad, o kterém rozhoduje vedoucí ústředního orgánu státní správy. Ustanovení odstavců 1, 3 a 4 platí pro rozklad obdobně.

(6) Rozhodnutí o odmítnutí žádosti je přezkoumatelné soudem podle zvláštního zákona.¹⁴⁾

§ 17

Hrazení nákladů

(1) Povinné subjekty jsou v souvislosti s poskytováním informací oprávněny žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s vyhledáváním informací, pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli.

(2) Žadateli musí být na jeho žádost potvrzena předpokládaná výše úhrady nákladů.

(3) Povinný subjekt může podmínit vydání informací zaplacením úhrady nebo zálohy.

(4) Úhrada je příjmem povinného subjektu.

§ 18

Výroční zpráva

(1) Každý povinný subjekt musí vždy do 1. března zveřejnit výroční zprávu za předcházející kalendářní rok o své činnosti v oblasti poskytování informací podle tohoto zákona obsahující následující údaje:

- a) počet podaných žádostí o informace,
- b) počet podaných odvolání proti rozhodnutí,
- c) opis podstatných částí každého rozsudku soudu,

d) výsledky řízení o sankcích za nedodržování tohoto zákona bez uvádění osobních údajů,

e) další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona.

(2) Pokud má povinný subjekt zvláštním zákonem uloženou povinnost předkládat veřejnou výroční zprávu, údaje podle odstavce 1 písm. a) až e) začleňuje do této výroční zprávy jako její samostatnou část s názvem "Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím".

§ 19

Umožnění přístupu k informacím nebo poskytnutí informací za podmínek a způsobem stanoveným tímto zákonem není porušení povinnosti zachovávat mlčenlivost uložené zvláštními zákony.¹⁵⁾

ČÁST DRUHÁ

PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 20

(1) Povinnost uvedená v § 5 odst. 2 nastává dnem 1. ledna 2001. Pro obce, které nejsou městy,¹⁶⁾ povinnost podle § 5 odst. 2 nastává dnem 1. ledna 2002.

(2) Povinnost uvedená v § 5 odst. 3 nastává dnem 1. ledna 2002.

(3) Lhůta pro poskytnutí informace [§ 14 odst. 3 písm. c)] a prodloužení této lhůty (§ 14 odst. 5) se v prvních 12 měsících od účinnosti zákona prodlužují na dvojnásobek, a dalších 12 měsíců se prodlužují o polovinu.

(4) Pokud tento zákon nestanoví jinak, vztahuje se na počítání lhůt a na řízení podle § 15 a 16 správní řád,¹⁷⁾ s výjimkou ustanovení o obnově řízení a o přezkoumávání rozhodnutí mimo odvolací řízení.

§ 21

Vláda vydá nařízení, kterým upraví součinnost orgánů státní správy s obcemi při zajišťování povinností obcí podle § 5 tohoto zákona.

§ 22

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2000.

Klaus v. r.

Havel v. r.

Zeman v. r.

- 1) Například zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí.
- 2) § 1 odst. 4 písm. a) zákona č. 110/1964 Sb., o telekomunikacích, ve znění zákona č. 150/1992 Sb.
- 3) Zákon č. 53/1959 Sb., o jednotné soustavě knihoven (knihovnický zákon), ve znění zákona č. 425/1990 Sb.
- 4) Zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů.
- 5) Zákon č. 256/1992 Sb., o ochraně osobních údajů v informačních systémech.
§ 11 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění zákona č. 509/1991 Sb.
- 6) § 17 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.
- 7) Například zákon č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí České republiky, ve znění zákona č. 334/1992 Sb., zákon č. 171/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů majetku státu na jiné osoby a o Fondu národního majetku České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 472/1992 Sb., o Státním fondu tržní regulace v zemědělství, ve znění pozdějších předpisů.
- 8) Například § 24 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, § 23 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů, § 14 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, § 24a zákona č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů.

9) Například zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů.

10) Například zákon č. 35/1965 Sb., o dílech literárních, vědeckých a uměleckých (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

11) Například zákon č. 592/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 222/1994 Sb., o podmínkách podnikání a výkonu státní správy v energetických odvětvích a o Státní energetické inspekci, ve znění zákona č. 83/1998 Sb., zákon č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 15/1998 Sb., o Komisi pro cenné papíry a o změně a doplnění dalších zákonů, zákon č. 77/1997 Sb., o státním podniku, zákon č. 273/1993 Sb., o některých podmínkách výroby, šíření a archivování audiovizuálních děl, o změně a doplnění některých zákonů a některých dalších předpisů, ve znění zákona č. 40/1995 Sb., zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech, ve znění zákona č. 286/1995 Sb., zákon č. 389/1991 Sb., o státní správě ochrany ovzduší a poplatcích za jeho znečišťování, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.

12) § 5 a 8 zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách, ve znění zákona č. 118/1995 Sb.

13) Například § 8a zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění zákona č. 292/1993 Sb., § 45 zákona č. 166/1993 Sb.

14) § 247 a násl. zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

15) Například zákon č. 15/1998 Sb., zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 283/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 6/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

16) Zákon č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

17) Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

Příloha 2: § 26 Úřední deska, zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

§ 26

Úřední deska

Zákon č. 500/2004 Sb.

ze dne 24. června 2004

správní řád

ve znění pozdějších změn provedených

zákonem č. 413/2005 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

§ 26

§26 (1) Každý správní orgán zřizuje úřední desku, která musí být nepřetržitě veřejně přístupná. Pro orgány územního samosprávného celku se zřizuje jedna úřední deska. Obsah úřední desky se zveřejňuje i způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§26 (2) Ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na fyzické osoby, které vykonávají působnost správního orgánu, s výjimkou podnikajících fyzických osob, u nichž výkon této působnosti souvisí s předmětem podnikání.

§26 (3) Není-li správní orgán schopen zajistit zveřejnění obsahu úřední desky způsobem umožňujícím dálkový přístup podle odstavce 1, uzavře osoba uvedená v §160 odst. 1, jejíž je tento správní orgán součástí, s obcí s rozšířenou působností, v jejímž správním obvodu má sídlo, veřejnoprávní smlouvu (§ 160) o zveřejňování obsahu úřední desky způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§26 (4) Nedojde-li k uzavření veřejnoprávní smlouvy podle odstavce 3, postupuje se v případě obecního úřadu podle zvláštního zákona.[18] V případě jiného správního orgánu rozhodne nadřízený správní orgán, že pro něj bude tuto povinnost vykonávat sám nebo že jejím vykonáváním pověří jiný podřízený věcně příslušný správní orgán ve svém správním obvodu. Rozhodnutí nadřízeného správního orgánu se zveřejní nejméně po dobu 15 dnů na úřední desce správního orgánu, který povinnost neplnil.